n. v. gogolı.

aphashara

zeipş oyə imahaʒacnə iqalaz
y-kugəlarak, zmou

---

apsnəɣ ħəntkarra ĩquə təɿra
aqua = 1935 ş.

n. v. gogolı.

apɬəsɬhara.

zeipş oyə imahaɜacnə iqalaz.

y-kugəlarak zmou.

(ari apiesa n. v. gogolı iyiţ 1833 şəkusazə).

---

axə iakuitnə eiteigəeiţ p. s. ʃaqrəl.

---

aqua apsnəɣ həntkarra iquə təɣra 1935 ş.

apiesa ialakuou:

agafia ţixon-ipha. ataca, atuqar diphaup.

arina pantɛleimon-ipha. ataca lab iahſa.

fiokla ivan-ipha. akıaonaria.

podkoliosin. amaçura ialou, nadvorni sovetnikra aqin zmou oyup.

koukkariov. podkoliosin diyəzoup.

iaiunica. ekzekuţorup.

anuukin. ſapəlaʀ ar rficer, zmaçura aɸhara nagzanə iauſtu.

zevakin. amşən aɸə amaç zua.

dunia şka. aynə amaçuyə phəzba.

starikov. asasaairta zmadou.

stepan. podkoliosin imaçuyə.

akʏi akugəlara.

arpəs iuada.

akʏi aʒərçra.

ɲodkoliosin. (akaruat dəkuianə tatənjgala atatən daxoit). axa umanə uaaʏanə uxuəcər phəsda oyə dəşxuartam umdərr qalaʒom. içabərgʒami mɬan ari? izlaçabərgəmzi, umacara uannxalak, upstazara ʒgıamxar azəqalom. aphəsɦarazə ɸɦarakgıə sʒaxəpetei! upşər zegıə xəioup uɦaraʏa auəskua əqoup, akıaoıiria lakuzar, xəɱz çueit ui auəs daʃteiɳtei. ari ʃta inazəmgʒar inapşuagıə sxnaruɣoit, sara səzgıə ari pxaʃara duxoit. ua, uara, stepan!

aybaʏi aʒərçra.

ɲodkoliosini stepani.

podkoliosin. skıaoıiaria daaxıazar uara?

stepan. qah, dmaaʒact.

podkoliosin. aterzə iɸə ucazma?

stepan. scan, aai.

podkoliosin. iqaiçozi, sfrak iʒaxuou?

stepan. iʒaxueit, aai.

podkoliosin. akrəiʒaxxıouʃ?

stepan. imʒaxəkua, aɦənɳra təpkua rtpara daɸən.

podkoliosin. işpouɦo, uara?

stepan. aɦənɳra təpkua rtpara daɸuɲ sheit.

podkoliosin. aterzə dumazçaaʒei, uara, uah afrak ɸəc zitaxəuzi ɦa?

sţeɲan. maɲ, dəmçaaʒeiţ.

ɲodḳoliosin. uah pħəs aagara iguə itoma ħa, dumazçaaʒei, uara?

sţeɲan. maɲ, uəs aḳgıə imħeiţ.

ɲodḳoliosin. uara aterzə sara sꝉə adagıə afraḳkua imʒaxuei? egıərt ui aɟyəɥa ztaxkuougıə irzimʒaxuei?

sţeɲan. aai, afraḳkua maɥʒamḳua ixʃən.

ɲodḳoliosin. uara, uərt afraḳkua zləxəz aɥuha sara sꝉə aipş ibziazu?

sţeɲan. maɲ, uərt zləxəz uara uꝉə zləxəz eipş-kuam.

ɲodḳoliosin. işpouħo uara?

sţeɲan. uərt zləxəz uara uꝉəɟqıa eipşəmzţ sħeiţ.

ɲodḳoliosin. ibziouɲ, axa abri aipş aɥuha raḳıta ialxnə uah afraḳ ziʒaxuazi ħa duzəmçaaʒei?

sţeɲan. maɲ, dəmçaaʒeiţ.

ɲodḳoliosin. uah, pħəs aagara itaxəuma ħa dumazçaaʒei, uara?

sţeɲan. maɲ, ui aʒbaxu amalagıə iɸamleiţ.

ɲodḳoliosin. uara maçuras səzloui, ɥins isə-moui rꝉə iaumħaʒei?

sţeɲan. iasəmħaḳua.

ɲodḳoliosin. nas ui iara iaxəiħaazi?

sţeɲan. iurħozi, izlazdərua ala aʒaxra iagsəɟ-rəm iħeiţ.

ɲodḳoliosin. ui bziouɲ. ʃta uca utəp axı.

(sţeɲan dcoiţ).

---

axpaꝑi aɟərçra.

ꝓodḳoliosin (imacara).

iahħakuo irəlauxəi, afraḳ eikuaɟa eiha hatər akuuꝓ sguaxuueiṭ. egıərt apşꝑkua eiha iznaalaşa aseḳreṭarɟei aṭiṭuliarni soveṭniḳɟei uħa, ubart iaarəvagəlo arparɟei rouꝓ. art ɥinla irehau auaa daꝑa hasabḳ ala iqalarouꝓ. uərt şnəquaşa iaxıʒəz aja zamanaḳ zdəruan, axa isxamşti, alah inirɟaaiṭ, hai, izeipşra ajazəi! axa isxaştṭei, ialasxəi. egıaqara inaurħə-aaurħərgıə nadvorni soveṭniḳ aꝓolḳovniḳ divagəlouꝓ, imundir aɥin əkum umħozar. ei, uara sṭeꝓan!

apſbaꝑi aɟərçra.

ꝓodḳoliosini sṭeꝓani.

ꝓodḳoliosin. avaḳsa aauxuazu, uara?

sṭeꝓan. aai, iaasxueiṭ.

ꝓodḳoliosin. iabaauxuei? sara izuasħaz ađkıan xuɥə voznesensḳꝑ aꝓrosꝓeḳṭ aqnə iqou aʒə aꝑə aḳuuſ?

sṭeꝓan. aai, aai iara ubri aꝑəɟqıa auꝓ.

ꝓodḳoliosin. nas uara, vaḳsa bziouſ?

sṭeꝓan. zeipş əqam vaḳsouꝓ.

ꝓodḳoliosin. ui avaḳsala amagukua urəckıazma?

sṭeꝓan. isrəckeiṭ, aai.

ꝓodḳoliosin. nas icərcərua ickıaxou, uara?

sṭeꝓan. ackıaxarazə ibzianə ickıaxəeiṭ.

ꝓodḳoliosin. uara ađkıan xıɥa avaḳsa anuitoz, uah ari aipş iqou avaḳsa zitaxəuzi ħa dumazçaaʒei?

sṭeꝓan. maꝓ, aḳəmzaraḳgıə imħeiṭ.

ꝓodḳoliosin. ibziouꝓ, ibzia, uca ſta utəp axı!

a x u b a ҏ i a ɟ ə r ç r a.

ɒodkoliosin (imacara).

amagu, zamanak xəyaas iskɟalomzt, axa uigıə bzia ızaxəmkua, vaksa ɟxapfla irəckıanə iuəfaçanə, xar zmam auaa axıҏou uneir, uarpxafoit, hatər ukurçom. iҏou zegıə rəxkua agan axı irħîa ipşua... mcurras iqou, ufaɒ amsa akular auɒ. adunei aɸə isəmyhara akə əqam, ubri amsa məzda szəyhauam. ua, uara, stɐɒan!

a f b a ҏ i a ɟ ə r ç r a.

ɒodkoliosini stɐɒani.

s t ɐ ɒ a n. iutaxəuzi uxaçkə?

ɒ o d k o l i o s i n. uara, amaguqaçayə smagu amsa qanamçaraҏa ızaxə ħa iaùħou?

s t ɐ ɒ a n. iasħeit, aai.

ɒ o d k o l i o s i n. iiħazi nas?

s t ɐ ɒ a n. ibzioup iħeit. (stɐɒan dcoit).

a b ɻ b a ҏ i a ɟ ə r ç r a.

ɒodkoliosin imacara, nas stɐɒan dləeiueit.

ɒ o d k o l i o s ɻ n. ari, apħəs aagara uəs uadayzaaɒ, ubuou, iarabi! akə urxəiarouɒ, akə uaftalarouɒ. uərt zegıə işrəxutou eikurîaҏuɒ. maɒ, qah, apħəs aagara uəs marioup zho sara srəkuşahatəm. ua uara stɐɒan! (stɐɒan dləeiueit) uara adryagıx akə uasħakuar staxən...

s t ɐ ɒ a n. atakuaj daait.

ɒ o d k o l i o s i n. daait uħou! uləpxıa araxı! (stɐɒan ddəlçueit) aai, aai, ari başa uəsəm, ari uəs uadayuɒ.

aabaꝑi aɟərçra.

ɲodkoliosini fiokləei.

ɲodkoliosin. ua, bziala, baabeiţ, bziala baabeiţ fiokla ivan-ipha! nas iqouzi, mîan? bꝑanə ajabɿ saħſţ! iqouzi-iqa? iqou saħſţ. ilħozi lara, melania aumi, mîan ləxıʒ?

fiokla. agafia ţixon-iphau?

ɲodkoliosin. aiei, aiei, agafia ţixon-ipha. ui yənyajaqa şəkusa zxəçua ʒoıabmxari?

fiokla. maɲ, qəm, maɲ, ui kura mcxu zmou ʒoıabʒam, amala, znəzaɿək uynə aî lſaɲə xəlgaaiţſ, nas dəşurɸxualo, itabuɲ ħa, şuħalo ubaɲ.

ɲodkoliosin. amc bħoiţ, fiokla ivan-ipha!

fiokla. sajmtəɸxa sara amc şpasħari, qəmxţ! amc zħo alabaoıı auɲ.

ɲodkoliosin. nabzət ləcu, nabzət? ui aꝑə ckıa isaħſ!

fiokla. nabzət şpaləcəm, xaħꝑə ynək iybanə eixagəlanə moskva ilzalagəlouɲ, ui daara oyə akrə ixazərîalo ynuɲ: ađkıan xuɥə iamou azə xuhaxutyək bɿəî maat iîoiţ, aɲivo jərta ɲogreb ari aynə iamou daara auaa raɟanə iaɸcaaueiţ. art rnaysgıə aynə iamouɲ aoıuꝑə fligerkua yba, art afligerkua ruak zənʒa ioıuꝑuɲ, egi afundamenţ xaħꝑuɲ. art aybagıə pſəî-pſəî maat akıar aarəſtueiţ. viborg iaxıadu axı auətra təpgıə ui aynə iaçakəuɲ. xə-şkusaqa rapxıa tuqark ari auətraɸə akaɲusta ləeiçeiţ, ui atuqar ieipş rəjꝑ zɸaɸə iaazəmgo oyə dubarəm, ari xyək apaɟa imouɲ, yəqa aħsakua rzaaigaxeiţ, axyəkꝑi—„makıana dəɥkunouɲ, uəs dəqazaaiţ, axuhaxutraɸə akə daasəxuaaiţ“, iħeiţ iab.

ɲodkoliosin. uərt zegıə bziouɲ, axa lxata, dzepşrou saħſ, lxata?

fiokla. aſakar rafinad aipş dəşkuakuouɲ aſei axşi aailalʔo lpşʔə əqouɲ. amala ui ləeipş aʒoıab xaa-upşaalargıə dubaşam. ui dudnagalar abranʒa uʔueit (ləxuda lnaɲə akukna ilərboit). ajak ala, uztaxəugıə, uzɟəmoıəugıə zegıə, hai afərpħəs fiokla ivan-ipha, daara itabuɲ ui iszəluz ħa rauħalaşt.

ɲodkoliosin. bara ui aştab-ficer diphau qəbſuou?

fiokla. atuqar axpaʔi agilıdi aɸə ipxıaʒou diphauɲ. ui apħəzba ləqazſala ainral dipħəszar, iguə damərgakua dnəqulgoit. amala lara işəlħo ala, atuqar xaças dəltaxəm „pşra ɥapaſala dekuſamzargıə aamsta iouɲ səzcco“ lħoit. amala daara pħəzba pşan-ʒanuɲ. mɸəşala lbarfən maʔakua aſi-ſi ħa ianəlſəlço, xristos imaɸouɲ, zənʒa dşahkuajxo.

ɲodkoliosin. bara sara ibasħaz arban, sara snadvorni sovetnikuɲ, sara isnaalo dəbdəruou?

fiokla. iuħo arban, nanxəeit, ui şpaszəmdəruei! axa iqou udəruou, nadvorni sovetnikgıə dləſtalan, axa ilmuit, dəlguampxəeit. oyə daxiboz, zamanak iakun, axa gra dus imaz, ui iajakua zegıə mcla eibarkən. iiurəzi iargıə ari aipş agra aximou itaxəm, axa anɟa uəs dişeit işpaiuri.

ɲodkoliosin. bara ubri azk ləda uaha oyə dbəmbaʒei?

fiokla. uaha iutaxəda, mſan, ui iləeioıu dabaqou?

ɲodkoliosin. ui iləeioıu oyə dəqaʒam akuu nas?

fiokla. adunei zegıə aɸə ueimdargıə, ui iləeioıu pħəzba dubom.

ɲodkoliosin. hazxucɲ, hazxucɲ, nan, uaɟaſtaxı adryagı baakul. usqangıə exıa aipş sara sxə nəkuçanə səbzəʒryɲ, bara blaʔanə bsaɟajaxɲ.

fiokla. iuuazi, nanxəeit! sara uara uəda uəs səmaʒam quſoma, abar ſta x-mz çlaşt ari auəs azə snə-

quoiʇtei, makıana ialçəz ħa akgıə zbaʒom. uara uakuzar, uccakʒom, uxalat uĭçanə uꝑanə utatənjga axuʇə rounə axara uaɸuɲ.

ɲ o d k o l i o s i n. nas bara ibguaxuuazi, apħəs aagara uəs mariak auɲ ħa bəqouma! stepan smagukua aag ħa ɸətnə iaarganə iysəʃaçanə sanco aipş uəs mariouɲ ħa bəqouma! ari auəs ckıa oyə dazxucrouɲ, daʃkłapşrouɲ.

f i o k ł a. uləxuampşən zħada, nanxəeiţ, zaqa iutaxəu uləxuapş, iuədukəlo zakuəzaalak axuapşra ataxəuɲ. ojə egıəʃəʇuɲ, ukaftan aauĭçanə ucanə dba.

ɲ o d k o l i o s i n. ojə bħou? amş şexaſſu bəmbaʒoi, kuak aura ialagar samərbaaʒoi.

f i o k ł a. ari auəs zaqa iurxaro aqara, uara iupərxagouɲ. abar ſta uxə aşla aalanarĭueiţ, daɸa pətk uxəçər xaçara uləmşo uqaloiţ. snadvorni sovetnikuɲ ħa uaaueiţ, anadvorni sovetnikʒa ui aʒoıab iləſtou uara uraꝑarəmſargıə qalaɲ.

ɲ o d k o l i o s i n. izakuəzi, dixəeiţ, bara bzlaʒajakuo? ibazħada sxə aşlakua alouɲ ħa, bəla axuckua bəmbazaaiţ, iabaqou iara aşla ħa bzəſtou? (ixaxuə inaɲə aliſua dalagoiţ).

f i o k ł a. aşla şpaqamlo, nanxəeiţ, aoyə adunei dzəkuu dəşlarazə aumi. iqazſouzi, mĭan, ans uħar—iguə ialsueiţ, ars uħar — iguə ialsueiţ, iumuʒozar, nan, ui apħəzba kaɲitank distoiţ, ui iaura itbaara ubas oyə eiɸkaauɲ, uara ui aoy ijyaxər aɸgıə uyeiuam, ibʇə akuzar — atruba dtaʒajoĭa iguayaʒa iqouɲ.

ɲ o d k o l i o s i n. bara ibħo zegıə mcuɲ, iabəkuz sara aşla sxaxuə iaxıalaz, asarkıa sanpşəlarouɲ ojəʇqıa ua, uara stepan, iaagſ ua asarkıa! mamzargıə znə uaangəlſ, sara sxata ui asarkıa sazcaşţ. abar asir, haiţ anʇa hrəchaſa, ari aʇərpşʒa açkıəs eiʇaz sirk sadəlkəlţ ubuou. (egi auadaxıə dcoiţ).

ajbaꝑi aɟərçra.

fioḳləei ḳoɥḳariovi (iynə iaaynalanə).

ḳoɥḳariov. dabaqou ɲodḳoliosin? (fioḳla danibalaḳ) bara ara babaqaz, bara amcuər! pħəs dəzsəbta zaḳuəzi bara?

fioḳla. baapsəḳ uzəzuma! apħəs aagara uəšgıə iuualəmzi!

ḳoɥḳariov. iuualn bħou! raɟa sbərḳıateiţ — pħəs dsəbteiţ! pħəsda sxuartamzła.

fioḳla. uara uoumi, nan, pħəs dsəbtarouɲ, san du ħa səzmərgəloz.

ḳoɥḳariov. aai, bara abən ħənap du, af bəsaaiţ! ojə ara iqabçozi, ɲodḳoliosingıə pħəs aagara itaxəumeſ?

fioḳla. maɲ ziħarəzi, anɟa ahamta iaꝑeiſazar!

ḳoɥḳariov. haiţ, ala kepekı, ari iguə iştaz, sara axabargıə şsimərdər ubuou! iqazſouzi uħar iauai, maʒala auəskua şəqaiço auɲ aq̣aſaꝑə.

ajabaꝑi aɟərçra.

iqaci ɲodḳoliosini. (asarḳıa ḳnə daara ixgıə atanə danpşəlo).

ḳoɥḳariov. (iſtaxı ala iꝑʒanə dneinə dirłoiţ) yyə!

ɲodḳoliosin. (dynəqaanə isarḳıa liɟḳahaueiţ) axaga! iqauçazi-iqauça, zaḳu gaʒarouzi, młan, iqouça!.. surłeiţ, spsə sxəuqeiţ.

ḳoɥḳariov. uaday əqam, suaxumarueiţ auɲ.

ɲodḳoliosin. as xumarſa ubaxıou, sguə tuqıan, spsə szevgom. asarḳıa aḳun ipəxaa iugəeiţ, ari amyan iḳaɿnə izba q̣uſoma: angliaꝑ magazin aꝑə iaasxueiţ.

kouqkariov. ui uadayəm, ui usarqıa acənxura sara iuzaazgoiţ.

podqkoliosin. izdərueiţ uərt asarqıakua iupşaaua zepşrou: uərt ja-şəkusa rəla sara sʏə apxıa iqarçazĭa aup işəqou, nasgıə uxə-uʏə recaqıan aup uərt işudərbo.

kouqkariov. sara soup uara iuzguaaşa, axa maqıana akgıə uasəmĥacţei, uara içagıə uzərguaazi? sara uyəza isʃɜanə, pĥəs aagaragıə uguə itoup uara!

podqkoliosin. izakuəzi, mĭan, uzlaʃajo, ui maqıana sgugıə itamĭacţ!

kouqkariov. iuĥo psajoup, aban aşahat daxıʏou! (fiokla inapə ləkuikueiţ) ari apĥəs dəzmaʏaxuəu auəskuagıə zdərueiţ, axa iabarguzi, zeipş əqam uəsup. ari oyə iguampxaşa uəsɜam. ari kıərsian uəsup, apsadgıəl azgıə ibziou uəsup. amarqa, amarqa inaagɜaroup. ari iataxnə iqou auəskua zegıə sara sʏərzəskueiţ. (fiokla laxı) iĥeiĭ auəskua şəqou, lara dəzuəsdou: daamsta tphau, ma qin oyu, tuqaru dəzphau egıləxıɜuzi?

fiokla. agafia ţixon-ipha ĥa iləpxıoiţ.

kouqkariov. agafia ţixon-ipha brandaxlisţova louma?

fiokla. map, map ləjla kupediagina aup.

kouqkariov. f-đkıank ĥa iaxıaſtou auma daxənxo?

fiokla. qah, qah, uaxı akuɜam, daxnxaʃqıo apsləmɜra ĥa iaxaſtou aaiguara asapənʏ pereulok aʏə aup.

kouqkariov. aai, aai asapənʏ pereulok aʏə adkıan xuqə igəlou uaxaavageʃua aoıuʏə ynə igəlou aʏə aumi?

fiokla. adkıan akum apivo pogreb uaxıaavageʃua aup.

ḳoɥḳariov. aɲivo ɲogreb uaxavageɿua bħou? ui abəḳuu sara isəzdəruamei.

fioḳla. ubri aɲereulok aɸə uṣaaxagəɿlaḳ abudḳa unadgəloiţ. ui abudḳa uannayslaḳ arəmaraxı uaxaavageɿua uapxıaɿqıa aoıuɸə ynə gəlouɲ, ari aynə dynouɲ aʒaxyə pħəs, apasa senaţ obersekreţars iamaz ipħəs. ari apħəs lynə umneiḳua, uaxnavsua daɸa ynəḳ, xaħɸə ynəḳ gəlouɲ, abri aynə aɸə auɲ htaca agafia ţixon-ipha daxəynou.

ḳoɥḳariov. ibziouɲ, ibzia, ſta uərt auəskua zegıə sara srəzxoiţ, bara ſta bynəqa bca, bara bzaħtaxəu ſta uəs əqam.

fioḳla. iṣpa, iṣpa? ui apħəs aagara iaçanaḳua auəskua zegıə.

ḳoɥḳariov. sxala, sxala zegıə qasçoiţ, bara aḳə sɸalazgaloiţ ħa balamgan.

fioḳla. haiţ, uara anaməsdaj, baa! ui uara uɸəzzuḳəz xaça uəsʒamei. uɸazumḳən iqalozar ubri auəs!

ḳoɥḳariov. bca, bca! bara bxaj təpṣṣa iahzəqabço aḳgıə əqam! bəzlaaz amya bdəruazar ahahaiħa bynəqa bca!

fioḳla. uara aquartlax aj! auaa ɥa saḳ zladərhaua auəskua eiçazqıo uara! abri aipṣ auəs gaqeia uɸṣpalougaləei anaməsda. ma zaa izdərnda iasħozu, iargıə sargıə haicpsənda. (lguapsaxə pjo dcoiţ).

ajezaɸi aɿərçra.

ɲodḳoliosini ḳoɥḳariovi.

ḳoɥḳariov. ahə qəm, ari auəs nxərpa-aaxərpo azəqalom, hcarouɲ.

podḳoliosin. sara maḳıana ui auəs sxə azcanə səqaʒam. amala sguə axɸəoıuaz salaɿajoiţ aḳumzar.

ḳoɥḳariov. aq̣aumbeiṭ, uargıə aguɸəɷırazə aɟajara ialauxəuzi! uara uaɟpxamſaḳua auəs sara isouɟ, iumərbaʒaḳua pħəs duzaazgoiṭ. ojəɟqıa uargıə sargıə tacabara hcaɲ. uargıə egıərt zegıə işərua aipş spħəs dubaɲ.

ɲodḳoliosin. abar asir! ojə uaxıgıə hcaxueiṭ aḳuu!

ḳoɥḳariov. aɟa hrəchaſa, ari ieipş sir dubaxıou, auəs ſtaçanə haxuapşlaru, nas? uara ckıa uazxuəcſ? upħəsdara zaq̣a iuzeiɟou ubaɲ! uuada ulynapşər zegıə unarboiṭ: elərgouma ari? aban maguḳ rəckıaʒamḳua iaxgəlou, aban aɸərʐʐaga laxanḳa axə larxanə iaxḳaɟu, aban asṭol aɸə atatən icqıa-ṭqıa iaxəkupsou, uara uaḳuzar exıa xulaanʒa unaħə-aaħua uşəkuiaz ugankua ɟqıqeiṭ.

ɲodḳoliosin. ui çabərgəuɲ. selaṭaṭa sşəqou sargıə izdərueiṭ.

ḳoɥḳariov. pħəs daaugar zənʒa upstazaſa lpsaxueiṭ: abra adivan lərgəloiṭ, alasba laaʒoiṭ, çsɷraḳgıə aḳleṭḳa italḳra dəqouɲ, nas akuçaragıə... uara adivan uşəkuɸou upħəs pşʒa dənuvaɸanə uxə lſſua dalagar...

ɲodḳoliosin. aai, uərt rnaɲkua urzxucər omaɫa oyə ibaraɸa iqakuou raɟouɲ, art ſouḳə axş aipş işḳuaḳua-şḳuaḳuaʒa auɲ işəqou.

ḳoɥḳariov. iuħo arban uara! uərt rnaɲə macarakua raḳuu q̣uſuou ibzianə irəmou! uərt irəmakuou... axa uərt irəmou zegıə ojə hzalaɟajarəm, amala irəmam ħa aḳgıə əqam.

ɲodḳoliosin. aiaşa uasħaɲ, q̣əm, saaiguara apħəs pşʒa danɸou ɟgıa sguə iaxuoiṭ.

ḳoɥḳariov. umboi, nas uargıə ui acɸə udərueiṭei. ojə iataxəu abas qaɫça ħa amya hakuuçar auɲ. uaha uara uəs umaʒam. aɥara arxəiara, ans ars

aquama-çamkua iataxəu zegıə sara izboiţ. diuzinq eiçnə aşampanp yə hazxom, uara işuho səzdəruam, axa diuzina bzaq maderagıə hamazarouɲ. htaca lab iahʃja, lan lahʃja lmarian hssakua uha raɟaxaşţ. uərt işrəkunago inəquaamgar rguə ialsueiţ. arenvein zahtaxxarəzi, ui haquçʒaɲ zənʒa. afaƥkua rərxəiarazə aficiantq dguatanə dsəmouɲ, ui, amcuər, iɥəsmta iaxaƥo, dexanə dzəmgəlo akrə ifoiţ.

ɲodqoliosin. anɟa hrəchaʃa, uara ari auəs rxəiaʒanə haqouʃa auɲ aɥara şuuşa, işeɸuqaaşa uşalaɟajo.

qoɥqariov. ʃta ui auəs zənahamgʒarəzi? daɸa ɸharaq zahtarəzi? uara uazərazʒami, mʃan?

ɲodqoliosin. sarou? sara maqıana ckıa sakuşahatəm.

qoɥqariov. abar asir! uara ojə aumi istaxəuɲ anuhaz.

ɲodqoliosin. sara isha, iɟgıam ha auɲ.

qoɥqariov. iuho zaqui, mʃan! ari auəs ʒbnə halgaxeiţei... phəs duəmazar, utaaɟarazar utaxʒami, nas?

ɲodqoliosin. qah, işpastaxəm.

qoɥqariov. uəs anaquxa, ueiçazərxo iqouzi?

ɲodqoliosin. auəs eçazərxo ha aqgıə əqaʒam. axa hazlaɟajo omaʃa izboiţ.

qoɥqariov. izaquəzi omaʃa iubo?

ɲodqoliosin. omaʃa iabazmbo: ojraanʒa phəsda səqan, ojə aphəs daazgoiţ.

qoɥqariov. uaquəç, uaquəç, pxaʃarouɲ uəs ahara. sara işəzbo ala uara daara labɟara utaxəuɲ, sara ab apa dşilabɟo aipşʇqıa suaɟajar staxəuɲ. udin anəs uxə ckıa uşlaxuapşra, abri sara uşsəxuapşua aipşʇqıa. uguə iaanagozi? uzepşrouzi zuguaxua ojə? ojə uara akdəj auɲ uzepşrou, ubri akdəj aqə

iapsouaha uargıə akə uapsam. işsauħara ialauxəuzi uara abas apstazara? asarkıa uanpşələi ianubaalo ubap. uxə-uψə gaza, uxə-uψə gumxa aup. as akumkua, uxuykua exəpa-eçəpo, xuyə, fyə uynə aqqa ħa iynanə, uərt zegıə uara urya-uərʃaʃa iueipşnə ianəqalalak aup upstazara anbziaxo. ojə uara azəzaʃək uoup, egınadvorni sovetnikəu, egıekspeditoru, egınaʃalınikəu, uantaaʃaxalak aftaxı aekspeditor xuykuei, anaʃalınik xuykuei ukurşanə iƒoit, art axıψar raxıƒ eiha igəzmalu azə ubakenbarda inap xuykua alarpanə duaxumarlaşt. uara ari dsərxumarueiţ ħa alaj aipş: ap, ap, ap! urgalaşt. fta uxala işsouħara udin anəs, abri aipş apstazara eoıu iqouzi?

podkoliosin. uərt axuyə mcurkua rləeiła ʒgıoup: iaarpəxıało zegıə pxastarƒlaşt, akıaadkua kukunə aynə iynarpsalalaşt.

koykariov. ixumarlaait, iuʒagozi, amala uərt uara uxə xʃa iaxırxagəlou aup auəs zlou.

podkoliosin. ui sirła oyə ibaraƒa iqoup, aiaşazə: xampəj xuyək, uara danueipşxagıə, qfaƒəmi!

koykariov. ui şpaqafaƒəm, daara iqafaƒup, axa ui znə haquçnə haxıco hcapf.

podkoliosin. hcar qalap, aai.

koykariov. ei, stepan! uah iaarlasnə imaƒakua it, delaħa!

podkoliosin. (asarkıa dadgəlanə iψelaho). szileţ şkuakua słəzar eiha eoıɜamzi?

koykariov. uşaquçra, zegı dara roup.

podkoliosin. (ixarp xudakua ixuda iarkua). apraykа mcura, sxarp xudakua akraxmal ckıa idəlmərkəiţ azə iaagəlom, ixıffə icoiţ. uara stepan, ui agaɜaj, as səmaƒakua luanto dalagar, daψazə dəşnəskəlo laħ, ui, arparʃa dəşreiψərbo ləuantaƒ ilʃagxoiţ.

kouqkariov. uaalasə uara, uaalasə! uzpuzi ari aqara aamta, uhhəddua!

podkoliosin. ojəʇqıa, ojəʇqıa. (ifrak iłçanə dpoiʇ) isho uahauou ilia fomiq! uara uca, sara səqazaaiʇ.

kouqkariov. iuho arban uara! uxə evəmszaaiʇ, qəm! sara səmala səşpouſtuei, phəs hara ico uara uakuu, sara sakuu?

podkoliosin. aiaşa hhap, acara staxjam, oʇə hcap, oʇə.

kouqkariov. uara, uanaqalbeiʇ, xşəy kaplakgıə umazam ha səqoup. pada xəuma, uanaqalbeiʇ iuxagəlou? scoiʇ ha upelahanə map kra zepşrouzi. as anuu uara iiaşanə uha pəʇup, uqnəşup, uuoyəpysazam.

podkoliosin. uzsajhauazi qəm, jgıaras iuzəzuzi?

kouqkariov. ugazoup, ugazazoup zənza, ari şçabrgəu uzzçaalak iueihoiʇ. uekspediʇorʇagıə uəqoup, axa uhaiuan ckıoup. uara, sara szəſtouzi, uara iuzeoɪıəu akuzami szəſtou? upə itahaua albaadaſa uakumʇakua ityrnə iaxkahaua umbazoi uara arazqəda! sarpəsup ha ara ukajup! işsouhara, uara anasəpda, uzeipşrouzei uara? ugaqeioup, uxəlpajup uara, uara iunaaloz ajakua sara izdəruan, uərt reipş ajakua rhara pxaſaroup akumzar... uara abaa uxaçazam, uphəsup, aphəsgıə uləeijoup!

podkoliosin. uargıə zamanak uoup (ibʇə hramkjakua ihoiʇ) uxə uakuitəmi uara? ara spə dəşgəlou as uşpajhauei, egızaku ajakuouzei iuho, abrada uərt axəuharəz təpkgıə umouʇ aup, aa!

kouqkariov. izakuəzi ijajaſou! səşpaumajhauei, uara iumajhara darbanu? oypsças phəs dəshoiʇ ha uara upazukʇ, nas eraznak ukşazanə map knə ugəlʇ, as qurbanmzar oyəpəysa iua ubaxıou.

ɲodkoliosin. ahə, ibziouɲ, scoiţ, axa uara umqaan.

koɥkariov. scoiţ uħou! mcaſasgıə iuəmouzi, (sţeɲan iaxı) izaag uara ixəlpei, işineli.

ɲodkoliosin. (aɫ aɸə). ari ieipş oɣə məʒda dubaxıou. ari iyəzara uadayuɲ: uzxəirqıa uzəmdərʒakua duaɟhaueiţ. oypsças uziaɟajaʒom.

koɥkariov. ojə suaɟhauazar umboi. (ayəqagıə coiţ).

ajayaɸi aɟərçra.
agafia ţixon-ipha lynə auadaɸə.

agafia ţixon-ipha. amacakua əkulpsoiţ. ilərpoiţ, ari lnaɲə davpşnə dəpşueiţ agafia lab iaħſa arina ɲanţeləeimon-ipha

agafia ţixon-ipha. arina, myak adryagţ iaaixţ. aʒə seilkaara itaxəuɲ. alaoıərʒ, abziabara ɫquə snarboiţ. armaraxı ala aʒə auəs iɸɟəlx daſtouɲ, axaı pħəs gəzmalk dipərxagouɲ.

arina ɲanţeləeimon-ipha. dəzustxarəda zəbguaxuua auəs arxəiara iaſtou?

agafia ţixon-ipha. dsəzdəruam.

arina ɲanţeləeimon-ipha. sara dəzdəruei dəzuəsdou.

agafia ţixon-ipha. darbanuſ?

arina ɲanţeləeimon-ipha. darban bəmboi axuhaxuty bzia, ɥuhala ixuhaxutua aleksei dimiţri ipa sţarikov iouɲ.

agafia ţixon-ipha. iakum, iakum, ui iakuʒam, iztaxəu sieisoiţ ui şiakum ħa.

arina ɲanţeləeimon-ipha. ox, nan agafia ţixon-ipha, bab, ţixon rəcha ipsə tanə dəqazar uəs birħomzţ. ui znə-zənla itaɥkum aailaraɟanə astol

iləkuķşanə uəs iħon: „atuq̣ar dəpxazſo, daꝑazəmbo aoyə dəzbar siꝑaʒʒoiţ„ ħa nasgıə "spha spsə tanə sləxıʒar suſuazar aɲolķovnik distom, uərt zpha, drəztac drərtaaiţ, axa sara ui zuam. „spagıə amaçura dalasçom„ iħon. „atuq̣ıargıə aħntkarra amaç aķuʒam iiua" ħanə dryagı itaɥķum raʒanə, ubas asţol ioıuoıuanə ikuikşon aqnəꝑ iaxqıanə znə-zənla itaɥķum ebarɥnə avedra iaqaraxon, aiaşa hħaɲ ubartkua dərxərqıanə, ban psata şķuaķuagıə, apsguʒə dətixlon, ui axuaşa ubas dimrguaquazar içagı nəlçuan.

agafia ţixon-ipha. nas sargıə ubas ləeiła ʒgıaķ siccar auma ibtaxəu, səbſuazargıə atuq̣ar siccom!

arina ɲanţeləeimon-ipha. aleķsei dimiţri ipa uəs ləeiła baaps imaʒamei.

agafia ţixon-ipha. dəstaxəm, dəstaxəm, amarqa ui apaça bard. aķranifaʒqıo iifo abzaķ ipaça ialxuxua icoiţ, dəstaxəm-dəstaxə!

arina ɲanţeləeimon-ipha. daara aamsta bzia ipşaara mariaķ aķuu q̣əbſou! ui aulica dşanu daabo q̣əbſoma?

agafia ţixon-ipha. fioķla dəlpşaaueiţ! ui ireoıu aẓə dəbzəspşaaueiţ ħa slərguoıxeiţ.

arina ɲanţeləeimon-ipha. səxaara, ui apħəs mcla dşeibarķəu bzəmdərʒoi!

ajaxaꝑi aʒərçra.
iqaci fioķləei.

fioķla. maɲ, maɲ arina ɲanţeləeimon-ipha, ibzəmdərua auəs alaʒajara xuartam.

agafia ţixon-ipha. unan, fioķla ivan-ipha daxıaa! iħeiſ, iħaləeiſ auəskua şəqou! aẓər bbou?

fioķla. izbeiţ, izbeiţ, apsə aaitaķxa sətſ, q̣aməoıua iqaz zegıə zbeiţ. bara buəskua rzə saxnķədəmgəlac

ynə əqam, akanceliariakua, aministr təpkua səşrəbʃaz sʃapə çxaaiţ, aqaruəl təpkua rɸə sşənaƮoz səzkua ʃqeiţ. zənɜa sərʃrazgıə aɥək aasəgxəeiţ, anʃa imaɸouɲ mcrak alaçanə işəsmho. aferovphəs dərzaazgaz atakuaj myanə saanəlkəlan „ibuazi, bara bəzxagada bkvarţal balçnə bhazo bzđəkuuzei, sɥafara arɜrouɲ bara bzəʃtou“ lhan səlʃxıan. axa „sargıə səɜoıab lzouɲ szəpşaaua, ui bara ui aqara bazguaaraƮa iqam, bəkvarţalġıə oyə ibəmeikuam“, ha lasheiţ. egıa qa zbargıə arparʃakuak bzəspşaaiţ, reipş auaa maɥuɲ! adunei axaan uərt reipş auaa əkunamgalact. uərt ʃoukə iaxıa abra bara bərbarazə iaaranə iqouɲ. sargıə ojə xəmapsəma saazco ubri adərra bəstaɲ ha auɲ.

agafia ţixon-ipha. iaxıa bhama? unan, baaiţ, fiokla ivan-ipha, sguə təbqeiţei.

fiokla. bəmlan səlaşara! ui apstazara iamaƮou uəsuɲ. iaainə bərboiţ, bargıə dara bboiţ. ĝguə eizəmcar—işaaz aipş icoiţ, uaha akgıə

arina ɲanteləeimon-ipha. bziakuak rakuxaɲ iaaua!

agafia ţixon-ipha. iraʃayu dara iaaua?

fiokla. ĺyəkqa qaloiţ.

agafia ţixon-ipha. (lbʃə yaroıuoıuanə) qah, qah!

fiokla. ibuazi, nan, bzərĺazi! pətyək əqazar ireoıəbʃo dalbəmxuei.

agafia ţixon-ipha. izustkuada dara, iaamstʃou?

fiokla. rəznƮəkgıə jyaxkəlă ialərxua aamstʃouɲ.

agafia ţixon-ipha. izuəstkuada, izusta?

fiokla. izuəstkuou-ha, zeipş əqam uaauɲ. ażk balţazar, balţazar-ipa zevakin iouɲ, zecıaqam oyuɲ, aflot aɸgıə amaç iuxeiţ, ui bara bzəʃqıa anʃa iişaz oyuɲ. ţiha ui auɲ: aphəs aʃə lkʃamkua işlnaalaşa deɸarƮə-

zarouɒ-ħa auɒ işiħa. egi d-eḳzeḳuţoruɒ, ivan ɒavel-ipa ħa iſtouɒ, oy pagıaʒaḳ iouɒ. oyə pşanʒanuɒ, oyə ɫɒouɒ, znə-zənla dsəkuqaaloiţ: „uara iuzəsħo dzei-pşrou ans-ars ħa sxə təmqıaḳua nabzəts iləcu aapɟanə isaħ“ iħoiţ. abri aqara, abri aqara ləcuɒ, nan „anəs-ħalaḳ“ „səbɿoiţ ala kıaafər“ ħa daɸa ajakuaḳgıə iħoiţ, axa uərt ojə ara izlasħarəzi. ui sara dşəzbo ala oy ahḳ iouɒ!

agafia ţixon-ipha. egi darbanu?

fioḳla. egi ɒiḳonor ivan-ipa anuɥḳin iouɒ. ari zənʒa naməsla eibarḳəu oyuɒ, nanxəeiţ. ikıəɫkuaɟqıa qapſ-qapſʒa aſei-axşi rəkuzzua auɒ işəqou. ui „ipşʒ-ou, iaaʒou, afrancəz bəzɫa zdərua louɒ istaxəu“ iħeiţ. ari ləeiɫalagı eikuɫou aẓə iouɒ, nemc qazſouɒ imou. eiɸarɸəſa aḳuzar—dɟxrəcʒa dəqouɒ, iſaɒkua raḳuzar—iɒexu-ɒexuʒa auɒ işəqou.

agafia ţixon-ipha. uərt aɟxrəckua sara zama-naḳ sxə rəzcaɟom, anɟa saxəqaiça səzdəruam.

fioḳla. aɿə zḳəu dəbtaxəzar, ivan ɒavel-ipa eiouu dabaqou. ui, açabrg hħaɒ, doy ahɟqıouɒ, abri aɫ dəzḳələmsər qalaɒ. ubasqaḳ dɫɒouɒ, dmaqouɒ.

agafia ţixon-ipha. nas ui ixəçɒ zbguaxuuazi?

fioḳla. ixəçxuazi, dəɥḳunouɒ, ynyajei jabaqa şəkusa ixəçueiţ, maɥḳ deiçxargıə qalaɒ.

agafia ţixon-ipha. ijlouzi?

fioḳla. ijlouɒ ivan ɒavel-ipa iaiɥnica.

agafia ţixon-ipha. asɟqıa ijlanu?

fioḳla. ijlouɒ, aai.

agafia ţixon-ipha. anɟa hrəchaſa, zaḳuɸ jl-ouzi, nas ui sara siccar, sargıə agafia ţixon-ipha iai-ɥnica ħa isəpxıo ialagoma? izaḳuzi, mɫan iaxıpaqou!

fioḳla. nanxəeiţ, urəsɸlan egıa jlaxuta xḳə əqouɒ. uərtkua zegıə bahar bxə-bəlaxı pſanə bḳaɿɟaɒ. ui ijla

bguampxozar balţazar balţazar-ipa zevakıən dalx, ui arpəs zamanaķ ioup, nan.

agafia ţixon-ipha. ixaxuə zeipşrouzi ui?

fiokla. ixaxugıə bzioup.

agafia ţixon-ipha. ipənça?

fiokla. hə... ipənçagıə bzioup, egıərt iɟa-iɟə xutakua zegıə rtəpkua rɸə iqoup. amala uaftaı bguə ialmsrazə zaa ibasħoiţ: iķvarţiraɸə ynəmaʁa iaçķarnə aķə ynagəlam, tatənjga zaɟəķ imoup aķumzar.

agafia ţixon-ipha. uaha ibbada?

fiokla. adryagı dəzbeiţ aķinf stepan-ipa panteleev, ari ţituliarni sovetnikup, xuɟəķ dɸaha-ɸasueiţ, axa oy tənɣķ ioup.

arina pantɛleimon-ipha. iqabçozi bco-baaua aynəuaa brəlaxəeţei! arəjʁ ipsə azəɟgıaɜami ui, bara?

fiokla. arəjʁ ijuam sħom, ijueiţ, axa işpaiuri ţituliarni sovetnikup. amala aləeiłazə abarfən rakıta dayəzoup.

agafia ţixon-ipha. map guſa, arəjʁ zɸazərfua axaça dstaxguəſam.

fiokla. bara işəbtaxəu, nan, aẓə dbguampxozar daɸaẓ drəlx, axa znəķ, yənʀķ, arəjʁ amcxu ijueiţ ħa bneigutasərgıə kunagam, eskıəngıə iauijxua.

agafia ţixon-ipha. uaha ibbada?

fiokla. daɸaẓgıə dəzbeiţ, axa ui zamanaķ dəsguapxaɟom, ui içķıəs egıərt zɜbaxu sħaz eoıup.

agafia ţixon-ipha. dəzustxarədaſ ui?

fiokla. aiaşa sħap, ui zənɜa iɜbaxu aħara staxəmzţ, axa banazçaa-dbasħap: nadvorni sovetnikup, aɣingıə nəquigoiţ, axa oyə xıamtoup, iynə duzđəlgaɜom.

agafia ţixon-ipha. uaha ibbada? ara zəɜbaxu bħaxıou xu-yəķ roup, apasa ĭ-yəķ spşaaiţ bħanei.

fiokla. xu-yək mauma nas? apasa ari aqara əqoup anəsha bagıtanei!

arina pantelaeimon-ipha. izmapouzi, uərt aamstja ha bəzlajajo? uərt şəfyəkugıə reiha, tuqark amal, alşara imoup.

fiokla. uəs axıbabho arina pantelaeimon-ipha, aamsta iahatər eiha ibzioup.

arina pantelaeimon-ipha. ahatər macara zpsouzi? bəmboi alekşei dimitri-ipa isoboli xəlpa ixaçanə, asanka dakupanə dəşnəquo.

fiokla. aamsta, atuqar amyan danipəlalak: „amya sət atuqarəj“ ihoit, ma aba itaxnə dizneir: „kadifa bziak szaagf atuqarəj“ anihalak, atuqar: „abar uxaçkə“ ha imçeikueit. ixəlpa ixazar: „uxəlpa uxəx anaməsdaj“ anihalak, atuqar ixəlpa aaixəikujaaueit.

arina pantelaeimon-ipha. atuqar iguampxar ui auha iitom. aamsta-jh rəcha nas itiçozi?

fiokla. atuqar auha aamsta iimtar deyrffa dəkuiçoit.

arina pantelaeimon-ipha. atuqar apolicia rψə dcanə dmaşşuei.

fiokla. aamstagıə atuqar izə asenator iψə daşşueit.

arina pantelaeimon-ipha. atuqar agubernator iψə daşşueit.

fiokla. aamsta... (ahaxa ləmtakua).

arina pantelaeimon-ipha. amc bhoit, amc! agubernator asenator dieihabup! dbərkıəkız3axt aamsta! aamstagıə znə-zənla iaha ərxuanə dgəlaloit. (at aqqa bqə goit) azə aqqa dasueit.

fiokla. uənan, qbeit, dara rakuzaap!

arina pantelaeimon-ipha. dara zuəsta?

fiokla. uərt.., amahja azə iakuxap.

agafia tixon-ipha. (lbqə yaroıuoıuanə) nəx qbəftt!

arina ɲanţeləeimon-ipha. ackıaɟa, hrəchaɫſa, hara gunahala iʔu! huadagıə elərgamei. (asţol aɸə ikunə iaalpəxıaɫaz ləma auada dyua dəynouɲ). asalfetḳa... asalfetḳa asţol ikuu eikuaɟaʒa işpaqou. duniaşḳa, duniaşḳa! (duniaşḳa daaynaloiţ) irlasnə iaag asalfetḳa ckıa! (asţol asalfetḳa əkuxnə iləma dgarə-gaɸo auada dəynaxoiţ).

agafia ţixon-ipha. di, sara işpazuri seləxnə səqouɲei!

arina ɲanţeləeimon-ipha. bəy, nan, bəy! bəynə bcanə bɸelaħa! (dgar-ɸarua auada dəynaxoiţ, duniaşḳa asalfetḳa aalgoiţ, aɫ aɟɟa abɟə gaxueiţ). bynə bneinə „ojəɟqıa iaahartueiţ„ ħa! (duniaşḳa xaranʔ ləbɟə lərgoiţ: „ojəɟqıa!“).

agafia ţixon-ipha. di, səmaʔakua uantaʒamei!

arina ɲanţeləeimon-ipha. ia, anɟa uhacxraa, htaumərxan! egıərt bəmaʔakua bəɫça.

fioḳla. (dəyua daaynalanə) araxı ſta ɫzəmaaiuazi? agafia ţixon-ipha baalasə, nan! (aɟɟa abɟə gaxueiţ) unan, qbeiţ, ojəgı ua dpşnə dgəlouɲ.

arina ɲanţeləeimon-ipha. duniaşḳa, araxı dynagəlanə, znə uaangəl ħa iaħ. (duniaşḳa dynə dneinə aɫ aalərţueiţ. abɟkua goiţ: apɫmaɟa aynə iqouma?—iqouɲ, ɫləei ɫxaçḳə auadaxıə! zegıə iqou guartaracə aɫ acapxa təp iḳəlpşueiţı.

agafia ţixon-ipha (dynəqaaueiţ) dida, qbeiţ, dzaqarouzi!

fioḳla. iaaueiţ, iaaueiţ! (zegıə epxnəynə iđəkuloiţ).

ajipſʔi aɟərçra.

ivan ɲavel-ipa iaiɥnicei duniaşḳəei.

duniaşḳa. znə ara ɫaangəl. (dcoiţ).

iaiɥnica. znə saapşəşţ, axa saanxaʒar auɲ

aɟgıara: adeɾortament aɸə ojə saaiueit ħa səkuçt. ainral saaigualaɨanə „aekzekutor dabaqou iħar“?. „pħəs ħara dceit rħar... nas ui apħəs ħaſa zepşrou ckıa isirbaşt. ua izuşaz zuit, axa abra iankuou setarəpxıaɾi. (dapxıoit) „axaħɤ ynə eixagəla“ (ixə ſtəxnə auada dynapşueit) ui əqouɾ! (naq dapxıoit) „afligelıkua yba: uərt ruak afundament xaħɤuɾ, egi afligelı işeibakuu ioıuɤuɾ“ aoıuɤə fligelı ɸeiɟam... adrog, asankakua yba, ruak auarhal du akurɨuɾ, egi auarhal xuɥə. art zegıgıə auɸeikuou, axa egıaurəm. skeoıeria atakuaj zegıə bziouɾ ħa ilərɸxuoit. egıaurəm, lara işəlħaz iqazaait. „y-diuznak araʒnɤ mhaɟkua“... anxamyaɸə amhaɟkuagıə oyə itaxxoit. „abgaxuɥ ɟa ialxəu axamkua yba“... hə!.. “pſ-çəsxu ɟarta dukuak, y-çəsxu ɟarta laskuak“ (ikıəɨkua aaimaroıuoıuanə) „fənɤ lɸəzləeitalkşa abarfən maɤei, fənɤ lɸəzləeitalkşa aɥət maɤei, aſtalaga koɾotkua ybei, daɸa yba... nəx, ui apxıaragıə iapsam! „çqaɤi maɤa, asalfetkakua“... artkua lara ianlguapxa iqazaait. amala art zegıə rtəpkua rɸə iguataɤuɾ. ojə znə azə ayngıə uakudərguoıueit, adrogkuagıə, upħəs danugalak naxəs çəsxu ɟartamzar akgıə umbar qaloit. (aɟɟa bɟə goit. duniaşka dəyua auada dnəynəsnə aɨ aalərtueit. abɟkua goit): apɨmaɟa aynə iqouma?—iqouɾ.

a j o x u ɤ i a ɟ ə r ç r a

ivan ɾavel ipei anuɥkini.

d u n i a ş k a. ara znə ɨaangəl. apɨmaɟa ojə iaaiueit. (dcoit anuɥkin iaiɥnica diexərxuoit).

i a i ɥ n i c a. mşə bzia!

a n u ɥ k i n. apħəzba bzia lab uouma uxxı zgəeit?

i a i ɥ n i c a. maɾ, qəm, maɾ, sara ui slabʒam, sara makıana xşaragıə dsəmaʒam.

a n u ɥ k i n. syaſazaaɾ, satoumçan uxaçkə!

i a i ɥ n i c a. (dnaxıapşła) ari iqazʃakuei iɸapşəlarei rəla xuɥək guramgartas oyə dikraɸa dəqouɲ: sara szəʃtou auəs iargıə daʃtouɲ sguaxueiţ (ibʈə ytəganə) qəm, uara apîma pĥəs dubar utaxəzar akuxaɲ?

a n u ɥ k i n. maɲ, qah... ui dzəstaxəu akgıə əqam, amala sʃaɲə eçəsxueiţ ĥa saxıaatəçəz, izsxaruzi ĥa saakədgəlţ akumzar.

i a i ɥ n i c a. (lxə narĥnə) amc şiho jbuou amc! pĥəs ĥarouɲ dzəʃtou, akuqma! (aʇʇa bʈə goiţ. duniaşka dəyua auada dnəynəsnə aî alərţueiţ. aî aaiguara abʈkua goiţ: apîmaʇa aynə iqou?—iqouɲ).

a j a f ɸ i a ʇ ə r ç r a.

iqaci zevakini. (ʒoıabk dicnə).

z e v a k i n. (duniaşka laxı) duniaşka bxaçkə, srəc-keiʃ. aualicaɸə abb raʇa səkuhaiţ. ani akuţxugıə səkux, bxaçkə. (daaxıaĥnə) ubas! itabuɲ duniaşka. ani bbuou, ani zakuzi, bəzkatahrouɲ sguaxuueiţ. səʃxua aʃtaxıqa iqıʃʒamiʃ? itabuɲ, dad, itabuɲ! abragı iqıʃuɲ sguaxueiţ. (ifrak amoıra inaɲə axıʃua anuɥkini ivan ɲavel-ipei drəxuapşueiţ). angliaɸ ɥuhauɲ, abri zləxəu! iʇanaalouɲ, akərgıə nnaçueiţ. 95 şəkusa rzə hies-kadra sicilia ianəqaz iaasxuan mundirs izʒaxəiţ, uəs-qan sara smiɥmanən. 801 şəkusa rzə, ɲavel ɲioţr-ipa ixaan leiţenanţs sqarçeiţ, iara ubasqangıə abri ɸəch-haraʒa iqan. 814 şəkusa rzə adunei akuşanə anəqua-razə aekspedicia qasçeiţ, ubasqan aʒaxərstakua rɸə xuɥək aʇa axqeiţ. 815 şəkusa rzə smaçura aɸĥara nagʒanə salçţ. ubasqan iyarĥnə idsərʒaxţ. ubri aaxəs 10 şəkusa çueiţ, axa ojgıə iɸəcuma uĥo iqouɲ. ita-buɲ səpşʒa, spsə atəyra! (inaɲala dəlləexərxuała qaçanə asarkıa dnadgəlanə, ixaxuə inaɲala dyaxanə iyairgəloiţ).

a n u ɥ k i n. sicilia iaqazʃou ualaʇajandaz... sicilia aʒbaxu aaʇərugazła sahan,—iadgıəl bziouʃ sicilia?

ƶevaḳin. zepṣəqam dgıəluɲ. hara ua yajei jipſ mṣə haqan. akupṣəlara ȷgıaʒa ipṣʒouɲ. aſxakua, açaçməq̧kua, zegıə pṣʒouɲ, ibziouɲ aiţalianec ħsaxuu̧kua raḳuzar,—ipṣʒaʒa, iaazguʒənda uguaxuɲ.

anuu̧ḳin. açaragıə bzianə irəmazar aḳuxaɲ.

ƶevaḳin. daara açara bzianə irəmouɲ. hara hɸə uərt reipṣ açara agrafiniaȷa aarla ħa irəmazar aḳuxaɲ. aulicala uṣneiua uərt aħsakua anaaupəlalaḳ—urəs leiţenanţḳ daxıaaiua uħarən: ara ru̧ənkua əkuuɲ (iquaquaɸə inaɲə əkuſua) ixıʒərḳnə. dara raḳuzar eikua-guḳʒa izepṣrouzi, mɫan! art rəynkua rɸə abarça u̧əda xuu̧kua rɸaḳəuɲ, uərt rxəbkua abri adaſma aipṣ iqıaps-qıapsʒa iqouɲ, znə-zənla art abarçakua irəkuɸaloiţ adgıəl ɫt pṣra zmou ħsa xuu̧kuaḳ... art anubalaḳ dnaməsdouɲ rəmħaracə abas qauçalarouɲ (dlaxərxuanə inaɲə iqıoiţ), dargıə abas aaqarçoiţ (inaɲə aaiqıoiţ). iṣelaħou ħa iuħozi; rləmharəykua rəxıssə... ajaḳ ala ixaau̧ḳuḳura-xaau̧ḳuḳuraʒa auɲ iṣəqou.

anuu̧ḳin. adryagı aḳazə suzçaaxrouɲ, azin səmazar,—bəzɫas irħozi siciliaa?

ƶevaḳin. afrancəz bəzɫouɲ irħo.

anuu̧ḳin. atəphaȷa zegıgıə francəz bəzɫou irħo?

ƶevaḳin. rəznɸəḳgıə francəz bəzɫouɲ irħo. ojə ara iuasħo uzxamçargıə qalaɲ: hara ua yajei jipſ mṣə haqan, abra haxənʒaqaz urəsɫaḳ maɫərngıə aẓə iaaiɸqıo hmahaiţ.

anuu̧ḳin. aja zaȷəḳ rmħeiţ uħou?

ƶevaḳin. aja zaȷəḳgıə aẓə imħeiţ. ara zəʒbaxu sħo, uərt raamstȷei, rsenaţorȷei, rficerkuei raḳum. ara zəʒbaxu sħo uaɸi anxaȷa, eidara rħazaramzar aḳgıə zzəmdrua rouɲ. uərt: „au̧a sət dad“, ħa urəsɫala irouħar irzelḳaaʒom, anȷa imaɸouɲ, iṣərzeləmḳaaua, francəz bəzɫala: „dateci delpane“ ma „portate vino!“ uħar eraznaḳ dynə dcanə iuzaaigoiţ.

ivan pavel-ipa. dgıəl sirķ aķumķua iqam ni sicilia azbaxu şuho ala. uanjajoz uaja ialaçanə anxaja rəzbaxu uheiţ. izepşrouzi, uaţi anxaja, uərt haurəs nxaja reipş rjyaxərkua tbaanə, adgıəl rjaćuo iqouſ?

zevakin. ijaouo izəmbeiţ, aiaşa shap. iguasta ui aup: rəzənţķgıə atatən iafəyueiţ, ſouķə-ſouķə rpəţqıa iavaçanə inəqurgoiţ. ua aitagara jgıa imarioup: ua azə rajoup, afləķakua xəup. afləķa dtaţoup iţalianoųķa pşza, ari ilţup axarp kuça, ilxoup aųavra. hara iahyəzjan angliaţi aficerja, uərt hara hmoriakja uba dara uba. rapxıa haneikuţa, omaţa oyə haibaraţa haqan: hara iahho̱z dara irahuamzţ, dara irho̱z —hara. axa ckıa haneiſcəla—napəla ſapəla haijajo halagəeiţ. abatləķa, ma aţca hnapə annakuahķlak iaçanaķuaz ayəjra akun. hnapə hţə inadķəlanə pax-pax anhargalak atatən axarazə işahho̱z rdəruan. dara rbəzţa açaragıə marioup. hmaţroskua x-mş rəla azi-azi irho̱z eiləibaķaaua ialagəeiţ.

ivan pavel-ipa. işuho ala aţəm ţəlaţə apstazara sirţa iqazaap. sara uərtkua rţə zdərua, inəquaxıou aoyə iţjajara jgıala bzia izboiţ. çaara pxaſaram, uzdərr staxəup!

zevakin. zevakin səjloup, sleiţenanţən, smaçura nagzanə apsſarazə souſtup. sargıə uara uzdərr qalaru?

ivan pavel-ipa. amaçuraţə seķzeķuţorup, isəpxıoiţ ivan pavel-ipa ha, isəjloup—iaiųnica.

zevakin. (iiho̱z imahaķua) aai, sargıə ķaķalķ skxeiţ. sapxıaqa amya aķər səmoup, egıəxıtoup shan, apsəzi ayei eidķəlanə isfeiţ.

ivan pavel-ipa. uara isho̱z uzeləmķaazaap, iaiųnica sara isəjloup.

zevakin. (dlaxərxuanə) hai, satoumçan, uxaçkə, sara sləmhagıə xuųək iavsueiţ, iaiųnica sfeiţ uho̱z qəsſan.

ivan ꝑavel-ipa. işpazuri, ari sara isəjlaxəeiţ' ispsaxueiţ ħa ainralgıə siaʃajan, iaiıqnica acənxuras iaiıqnicin jlas iqasçaꝑ sguaxuən, axa stənxaʃa ari sara isguapxaz ajla „alaxşa iaxərşalaxoiţ" rħan saqurxţ.

zevakın. uəs ajlakua anəqalo əqouꝑ, aai. axpaꝓi hara heskadra ialou aficerʃa, amaţrosʃa zegıə abart reipş ajla qaſaꝓkua rəman: ꝑomoikin, iariżkin, ꝑereꝑreev, dleiţenanţən, miıqman bziaʒak kəlʃa ijlan. znə-zənla akaꝑiţan danipxıoz „ua uara kəlʃa, uaaiſ ara" ħa izꝓituan. nas: „ax uara kəlʃa ikəluʃazi?" ħa alaf iləixuan. (aİ aꝓə aʃʃa abʃə goiţ. fiokla auada dynəsnə aİ alərţracə dcoiţ).

iaiıqnica. aa, bara ara bəqouma! mşə bzia!

zevakın. mşə bzia! bşpaqou?

anuıqkin. mşə bzia, nan, fiokla ivan-ipha!

fiokla. (dxəp-xəpua dəyua) itabuꝑ, nanraa, xar səmam, xar səmam.

(aİ aalərţueiţ, aİ aaiguara abas abʃkua goiţ: — apİmaʃa aynə iəqou? — iəqouꝑ! nas ajakuak oyə izelmərgo igoiţ, art aʃajabʃkua fiokla drəzguaanə daoıiueiţ): hai qouſţ, ʒgıarak umuaaiţ!

ajibʃꝓi aʃərçra.

iqaci, koıkariovi, ꝑodkoliosini fiokləei.

koıkariov. (ꝑodkoliosin iaxı) uara aꝓənraalaſa uꝓakuərİa uaha uəs uəmam. (daaxıapşnə igəlou omaİa ibo drexərxuoiţ; nas ixala uəs iħoiţ) iabaanagəei artəsqaꝓi uaa! izſtouzeiſ? pħəs ħaramzaaiţ, izſtou? (fiokla daaləxanə, xut-xutla dlaʃajoiţ). iabanꝓ aabgəei art aquraankua, əə?

fiokla. (lbʃə abzaranʒa iytəganə) ara uara aquraan ħa izzuho oyə dəqaʒam, art zegıə uaa ebgakuouꝑ.

koıkariov. (fiokla iləeiħoiţ) asasʃa xəpxıaʒara zmaʒam, rkaftankua ixuəlçʒaxeu.

fiokla. uxaꝑə ʒəbnə ʒəbra uca, uara uzxəɸxuo sara akgıə zbom, amaat psa xəlpei, axuʒda ſɥii rouma uzlaɸxuo?

ḳoɥḳariov. baquçſ, bara eizəbgakuaz zegıə rq̧əbakua aħənapkua rtaḳuaṣoiṭ. (ibɿə ytəganə) htaca iqalçozəſ? abri aɫ ləſtalarta uada aɫ aḳuuſ? (aɫ dnadgəloiṭ).

fioḳla. anaməsda, lɸelalħoiṭ axəsħa umahaʒei!

ḳoɥḳariov. iqalazi nas, aɫ sənḳəlpṣueiṭ, uaha aḳgıə. (acpxatəp ala aɫ dḳəlpṣueiṭ).

ƶevaḳin. sargıə znəḳ aqara sṣənauərpṣra.

iaiɥnica. sargıə snaɫərpṣə iqalozar.

ḳoɥḳariov. (aɫ dḳəlpṣua) uara aranꝑ aḳəmzaraḳ ubom, aḳə ṣḳuaḳuaʒa izboiṭ, pħəsu xɥəu uzeyəmdəraaua. (zegıə aɫ iadezalanə hḳəlpṣueiṭ ħa iaɸuɲ).

ḳoɥḳariov. pſala, pſ... aƶə daaiueiṭ. (zegıə eibarynə aɫ iadçueiṭ).

ajaaꝑi aɟərçra.

iqaci, arina ɲanṭeleimon-iphai, agafia ṭixon-iphai. (zegıə exərxueiṭ).

arina ɲanṭeleimon-ipha. ɫabahzaanagəei, habaɫguapxəei, nanraa?

iaiɥnica. abna amaꝑaxu, amɸə, rḳuandrat ɫḳər ɫtaxəuɲ ħa agazet aɸə sapxıan, sara aḳazen təp aɸə eḳzeḳuṭors saxıəqou iataxəuɲ aqnəꝑ amaꝑaxu iɫəmou zeipṣrou zbaɲ, iɫznago zaqarou saɫħaɲ, aamtala ianɫəznaagogıə eləsḳaaɲ ħa saaiṭ.

arina ɲanṭeleimon-ipha. ḳuandrat ḳra hara haſtaʒam, axa ɫaaira hguə iaxueiṭ, iuəjlouzi q̧əm?

iaiɥnica. ḳollezsḳi sessoruɲ, isəpxıoiṭ ivan ɲavel-ipa ħa, isəjlouɲ iaiɥnica.

arina ɲanṭeleimon-ipha. ɫꝑakua ɫxaçḳə! (dnaħnə ƶevaḳin dixuapṣua) uara uarban q̧əm?

ʒevakʯin. sargıə agazet aҨə akʯə sapxıazĭa səqouƿ. scapſ izsxaruzi, sĥan, saaiţ. amşgıə zamanazĭa zbeiţ, amyaxı ahaskʯən iaʯqaqraʒa igəlouƿ...

arina panţeleimon-ipha. uara ịujlouzi, nan?

ʒevakʯin. amaçura ala, amşən aҨə sleiţenanţuıı, smaçura nagʒanə souſtuƿ, isəpxıoiţ balţazar balţazar-ipa ĥa, isəjlouƿ ʒevakʯin a-2-ҨI. ara sara səda daҨa ʒevakʯinkgıə amaçura dalan, axa ui sara sapxıa imaçura nagʒanə dalçţ, ari iſaƿ aquarҨra ilaçakʯnə axə akuĭaxıan. axə acaſa auƿ sirĭa iupxıaʒaşa, ari iſaƿə aquarҨra iapərxagamxaʒakʯua adaş iaakuĭan eçaxuʯnə iqaləeiţ. ari aʒə danidgəlou ubar, iſaƿə aquarҨra adardxala dəzdgəlou diaĥtasər itaxəu quſarən.

arina panţeleimon-ipha. uҨa, nan, uzgəlouzi! (nas anuʯkʯin iaxı dnaxıapşnə) uara uzəſtou oyə idərr qalaru, nan?

anuʯkʯin. sguəlouƿ sara. abra ĭaaiguara sənxoiţ...

arina panţeleimon-ipha. hҨapxıa ątuqar phəs itou lynaҨə aumaſ uaxıtou?

anuʯkʯin. maƿ, makʯıanazə saxıəqou apsləmʒra ĥa iaxıaſtou atəp aҨə auƿ, axa ĭgulara aara sguə itouƿ.

arina panţeleimon-ipha. ibzlouƿ, qəm, uҨaĭ (kouʯkʯariov iaxı dnaĥnə). uara uarban qəm?

kouʯkʯariov. sara səbzəmdruanu? (agafia ţixon-ipha laxı) bargıə səbzəmdəri, di?

agafia ţixon-ipha. sxaan uzəmbacţ ĥa səqouƿ.

kouʯkʯariov. işəbgualabərĭara; qara səbbaxeiţ ibgualaĭozar.

agafia ţixon-ipha. aiaşa, sĥaƿ, isgualaĭom. izdəruada biriuşkʯinraa rҨə akʯuzar?

kouʯkʯariov. biriuşkʯinraa rҨəʯqıa auƿ haxebaba.

agafia ţixon-ipha. ui apħəs iləxıəz udəruandaz.

kouķkariov. izəmdərkua, xaça dəmcei.

agafia ţixon-ipha. xaça dcandaz iləbargəzi, lfapə pəlʒeiţei.

arina panţeleimon-ipha. daara oıuoıuala lfapə pəlʒeiţ. uaxəlanə drozķaķ dakuꝑanə dşaauaz, akuuer ayə dafnə dəqan, adrozķa xəirîtən dakuyrnə dķahan lfapə pʒeiţ.

kouķkariov. aiei, ui ləɜbaxu ala akə şsahaxıaz zdəruan; axa xaça dceiţ ħa akuu, lfapə pʒeiţ ħa akuu ckıa isgualaɬom.

arina panţeleimon-ipha. uara iujlouzi, qəm?

kouķkariov. ibgualamɬozar qalap, aai, isəpxıoiţ llia foma-ipa ħa, isəjloup koyķariov. ɬarei harei hagejꝑəm uaamei, spħəs eskıəngıə ɬəɜbaxu... (uaaif, uaaif ħa podkoliosin inapə dankənə dima dənlədgəlanə) ɬebasərdərueiţ, ari syəza ivan kuzma-ipa podkoliosin ioup, qinla dnadvorni sovetnikəup, amaçuraꝑə dekspediţorup, ua auəskua zegıə iara ioup rtəp ikuzço, imaçura iaçanakua daara ibzianə idərueiţ.

arina panţeleimon-ipha. ijlouzi, mɬan?

kouķkariov. podkoliosin ivan kuzma-ipa, podkoliosin. ari amaç axəiua adirekţor uşaku dəqoup, auəskua zegıə znapə içəzxua ari podkoliosin ioup.

arina panţeleimon-ipha. daara ibzioup, uꝑa qəm.

azejꝑi aʒərçra.

iqaci, starikovi.

starikov. (iaarlasnə tuqar hasabla dlaxərxuanə iboıa inapə nadkəlanə) mşə bzia nan, arina panţeleimon-ipha! asasaairta guaraꝑə alasa btiueiţ ħa sarhan eiləskaap ħa saaiţ.

agafia ţixon-ipha. (lguə iaməxuaḳua lpəł ikuçała, ləbɿə hramḳɿaḳua, axa iara iaharaꝑa) ara tuqar đkıanəm, qəm!

sţariḳov. hai, qouſt! hargıə hyaſazaaꝑ, axa auəskuagıə hara hada iqarçazaaꝑ.

arina ꝑanţeleimon-ipha. uguə numərxan, aleḳsei dimiţri-ipa, alasa htiuam axa, uaaira hguə iaxueiţ. uꝑa, qəm.

(zegıə ꝑoiţ. ꝑəmt-psəmſa iꝑouꝑ).

iaiɥnica. iaxıa hamş aqazſa omała iqouꝑ, ſeɿəmtan akua ləeişała iqan, ojə eilgała iqaxəuꝑ.

agafia ţixon-ipha. aai, hamş eilagała iqaɿqıouꝑ, znə-zənla iḳəei-ḳəeiua eilgouꝑ, nas işneiua inelała icaxueiţ, aiaşa hħaꝑ, daara oyə iguə iaməxuaraꝑa iqouꝑ.

ƶevaḳin. hara sicilia haqan aapənraḳ azə, hara haamtala iupxıaʒozar fevralı mzazə aḳuxon, ubasqan amş ḳaxaa, amra pxo işəqou, iaailałanə akua aləeira ialagon, maḳıana egıanbeilałei ħa hayđəlçnə hanənapşlaḳ akua şləeiua aabon.

iaiɥnica. nasəpdaras iqou ubas aamtazə oyə aynə danynaxalaḳ auꝑ. itaaɿarou, pħəs dəzmou iguə dərꝑəoıuam, axa, umala uanaanxa ɿgıarouꝑ...

ƶevaḳin. allah, allah, aguꝑəoıı uaganə umpsuei!

anuɥḳin. aai, ui çabərgguəſouꝑ...

ḳoɥḳariov. guaqrouꝑei uara uəs anxara, pstazarou quſoma. anɿa ui aipş saxaanumꝑən.

iaiɥnica. iaaxjała saxıbazçaaua bazəmguaaḳua, işsabħara, di, bara ibənasəpxuu danaləbxua maçuras ui dəzlazaracə eiha eioıəbſarəzi?

ƶevaḳin. amşən fartən ɿgıakua irəſcəlou xaças dbour btaxxarəzuſ, dixəeiţ?

ḳoɥḳariov. maꝑ, maꝑ! uərtkua irəlałxəi, apħəs lxaça adeꝑarţamenţ zegıə ixə itarpanə imazarouꝑ.

anuɥķin. ſapəla iqou ar rɸə amaç zua oyə dəziaƤaimſarəzi, ui aoyə xar zmam auaa hatər rəkuiçozar, raʒajaſa, rədƤalaſagıə dakuɫozar.

iaiɥnica. di, hazlaʒajakuo rtaķ bara ihabħanda!

agafia ţixon-ipha. (ɸəltuam).

fioķla. bʒaja, mɫan, aķə rabħar, iauazi!

iaiɥnica. ihabħozi nas?

ķoɥķariov. bguə iaanagozi agafia ţixon-ipha?

fioķla. (pſaala ilħoiţ) „ɫzəzçaakuo zegıə zamanouƥ, itabuƥ“ ħa raħ, nan. as ɸəmtķua aƤara pxaſarouƥ.

agafia ţixon-ipha. (lbʒə ləçaķnə) spxaſoiţ, spxaſa-sgəloiţ, ara səzƤom, bara scənxuras baaƤa, nan.

fioķla. ibuazi nan, bxə bərpxaſoma, uəs qabçar daara ipxaſarouƥ. iƤougıə irguaxuşa ibdəruazi!

agafia ţixon-ipha. (lbʒə əçaķnə) maƥ, maƥ, scoiţ, scoiţ, scoiţ! (dđəlpanə dcoiţ. fioķləei, arina ƥanţeleimon-iphai eibarxəp-xəpua iləſtalanə iđəkuloiţ).

ayajaƤi aʒərçra.

iqac, icaz rəda.

iaiɥnica. abar asir, zegıə eibarynə imcei! ari zmaanouzi uxaçķə?

ķoɥķariov. aķə rəxızar aķuxaƥ.

ƶevaķin. rʒa maƤakua nadərɸeiuazar aķuxaƥ, rxarp kuçakua şƥilķaķ qara işadərķrəz rxaştu aķə rəxızaaƥ. (fioķla daaiueiţ. zegıə ləzçaaua ialagoiţ: izaķuəzi, iqalazi?)

ķoɥķariov. aķə rəxızar aķuxaƥ.

fioķla. izaķuəzi idurxıua! anʒa imaɸouƥ, aķəmzaraķ rməxıţ.

ķoɥķariov. dəzđəlçi, nas ui aʒoıab?

ɲodḳoliosin. uəs egıa iqazargıə, upħəs afrancəz bəzła ldəruazarouɲ.

ḳoɥḳariov. izban?

ɲodḳoliosin. izban uħou?.. izban sargıə isəzdəruam, axa igrała ilouazar aḳuxaɲ.

ḳoɥḳariov. abar asir! gaʒaḳ aḳə iħan, uargıə aḳuu qəſa uakuzza iuḳəiţ. ui apħəzba dəpş́ʒouɲ, dəbziouɲ, ui iləeoıu duzəpşaauam.

ɲodḳoliosin. aznəḳ azə dəsguapxan, axa lpənça duuɲ, lpənça duuɲ ħa zegıə irħo ianalaga, slaxuapşən sargıə isəmxaduxəeiţ.

ḳoɥḳariov. ox, uara agaʒa, ał axıɸaz iakumłaz apenqər dḳəlyrţ zərħo abri azə aumi! uərt casħa uguə lxharłaɲ ħa auɲ izərħa, sargıə dara iaxrahauaz lərqara saɸən, uəs şərħo uzəmdərʒoi! ari, uara başa pħəzbou quſoiţ aḳuu, ləlakua ckıa iguatſ, ləlakua. uərt uaɟajaşała, xaz rpsə touła auɲ işəqou. lpənça? hə! lpənça aipş pənça ubaxıou, işḳuaḳuaʒa lebastru quſaɲ. alebasţrkua zegıgıə uəs iauşḳuaḳuaxəu! uxała ckıa uaxuapşi, uara!

ɲodḳoliosin. (dəɥɥo) ojſta adryagı dbziaxuła zbo sqaləeiţ.

ḳoɥḳariov. dşəbziou ħara ataxəuma, uanaqalbeiţ. iuasħo umboi, art iqakuaz zegıə ceiţ, ſta uarei sarei hləzneinə hlaɟajanə huəs rxəianə hcaɲ.

ɲodḳoliosin. uəsɥqıa səzuam.

ḳoɥḳariov. izban?

ɲodḳoliosin. uəs aura naməsdarouɲ. iləſtou hraɟayuɲ, lara iltaxəu aẓə daləlxaaiţ.

ḳoɥḳariov. uərt zegıə uara irəlauxuzi, mamzar urɟłoma iqalazi? utaxəzar minutḳ ala uərt zegıə izlaaz amya rəmbo ixıapş-ḳuapşua iđəkusçaɲ?

ɲodḳoliosin. uəs zlarzuuazi?

kouka r i o v. ui sara izbap. amala uaftan map jumkranə uaja sət.

p o d k o l i o s i n. aja zusəmtozi? ajagıə uəstoit: phəs daazgargıə ʒgıa izbaʒom.

kouka r i o v. unapə sərkə!

p o d k o l i o s i n. (inapə neiçəxnə) abar, ikə!

kouka r i o v. abri akun istaxəz, ftanaxəsꝑi sara izbap. (ayəqagıə coit).

aybaꝑi akugəlara

agafia ţixon-ipha luadaꝑə.

a k ꝑ i a ʃ ə r ç r a.

znə agafia ţixon-ipha ləmacara, nas dləeit koukariov.

a g a f i a ţ i x o n-i p h a. art zegıə rqnəꝑ azə ialxra uəs uadayup. azə iakundaz, yəqa rakuzargıə ui aqara iuadayəmzt, axa pfyək raxıꝑ ialəuxua iudəruada. nikonor ivan-ipa duoyə farxıta dəqoup, axa dʒgıam. ivan kuzma-ipagıə ibarguuzi. aiaşa hha, ivan pavel-ipa akər daafpoup, axa oyə pşanʒanup. işpazuri uhar iauazi? baltazar-ipa iakuzar uzgutasua oyʒam. art rqnəꝑ izura, sxə zkuskra ha akgıə səzdəruam, işpazuri! nikonor ivan-ipa ikıəlkua aaꝑərffanə, ivan kuzma-ipa ikıəlkua inrədyapalazar; baltazar-ipa iahaitkuit aiua pətk ivan kuzma-ipa initazar, nasgıə ivan pavel-ipa iquazra aiua pətkgıə abart inrəccazar, nas eiraznak ialsxşa dəzdəruan, ojə art şəqakuou rəla ialsxrəda ha uꝑañə uxuclar akuxəeit. nəx, gufa, səşxucuaz sxgıə səxıua ialagəeit. zegıə ireoıuup akıanų taspsar. anja isaꝑeifo zegıə ireoıuup, akıanų zəkufaz sxaça iakuxoit. rəzənꝑəkgıə rəxıʒkua, rəjlakua zegıə akıaadkua irənçanə irhə-rhnə akə itaspsap iqalalak qalaait (astol xuyə dnadgəlanə amərkaţələi akıaadi

təlxueiţ, akıaad biletças ixuɥə-xuɥnə ipəlqqoiţ dɟajo). as azoıab aamta dantagəlou eiɟou rəchara ubarəm, eiharaķ abziabara lguə ķnə ianamou axaɟa ari aẓə igueitoiţ ħa səqazam. abar ſta ixəioup skıaadkuagıə aridiķulı rtapsara ada uəs rəmam, səlakuagıə xəzyap iqalalaķ qalaaiţ, anaaqən! (abileţ xuɥkua aridiķulı itapsanə napıəla ellərxueiţ). sĵoiţ... ax, anɟa iħaxərgıə niķonor ivan-ipa dtəzgondaz. izban zegıə rələmķaa ui dzalsxzi? ivan ķuzma-ipa deoıupei. ivan ķuzma ipagıə zegıə dəzrəlsxrəzi? egıərt insəɟua zeɟada? map, map zaa oyə dalxɸzam, israzqxo akıanɥ dəsnatap. (aridiķulı lnapıə tſnə akıaadkua zegıə ectəlgoiţ). qah, qah! zegıə təzgəeiţ, ubuou! sguə apsara-apsara ħa eisueiţ. map, mapı aẓə dtəzəmgar qalazom. (abileţ xuɥkua aridiķulı eitatapsanə snapıə təsſueiţ ha dşaɸu ķoɥķariov aſſəħa dləeinə ləſtaxı dgəloiţ) hai balţazar dsəztgonda!.. isħa arban mĵan, nikonor ivan-ipa sħaracə akunei... map, mapı, sxala aẓgıə dəstaxəm israzqəu dtəzgapı!

ķ o ɥ ķ a r i o v. ivan ķuzma-ipa drəlx zegıə dreoıup.

a g a f i a ţ i x o n-i p h a. dida, dida, qbeiţ! (dħħanə lɸə lnapıala ixəlyoiţ, ləſtaxıqa anapşra daɟpxaſo).

ķ o ɥ ķ a r i o v. bzərĵazi, di! bəmĵan, sara soup. xumarra ɥəda, ivan ķuzma-ipa drəlx.

a g a f i a ţ i x o n-i p h a. unan, qbeiţ, ɟgıa surpxaſeiţ, uɸzanə uzəryuazaarən.

ķ o ɥ ķ a r i o v. bəpxamſan, bəpxamſan, sara sɸə pxaſara ataxzam, sara sɸəm oyəu qəbſuou, bɸə xţə, bɸə!

a g a f i a ţ i x o n-i p h a. (lɸə abża aaxţnə) spxaſoiţ, spxaſa!

ķ o ɥ ķ a r i o v. nas, nas ivan ķuzma-ipa dalxſ.

a g a f i a ţ i x o n-i p h a. dida, dida! (ħanə lɸə lnapkua rəla ixəlyoiţ).

kouqkariov. aiaşazə, oyə zamanoup, iuəs imadou azə dpəloup... açabərg, hħap, zepşəqam oyup!

agafia ţixon-ipha. (xuyə-xuyla lpə xəltueit) luho zakui, egi? nikonor ivan-ipa — uigıə oyə zamanoupei.

kouqkariov. iaxıpabho, ui ivan iznaʃkıəskgıə dapsam.

agafia ţixon-ipha. izban, uəs dzupxıaʒozi?

kouqkariov. uəs dzəspxıaʒo, dapsam azə aup. ivan kuzma-ipa duoyup, zegıə rəla duoyup. ui ieips noyə ipşaara uəs mariaʒam.

agafia ţixon-ipha. ivan pavel-ipa dʃgıouma?

kouqkariov. ivan kuzma-ipagıə başak ioup, egıərtgıə başa uaaup.

agafia ţixon-ipha. rəzənpəkgıə xuartaʒam-kuou?

kouqkariov. bara bxala bazxucſ, eidkəlſ ivan kuzma-ipei, ivan pavel-ipei, nikonor ivan-ipei, arti ivan kuzma-ipei zənʒa xuk rbʃoup.

agafia ţixon-ipha. aiaşa, hħap, uərt uaa tənykuoup.

kouqkariov. ibazħada itənyup ha, zeioıa əqam aisja, aikupaja zərho roup. bara xaça bancalak atayкum badərgar btaxəuma?

agafia ţixon-ipha. anja ui sakuumərlan, ui eijou nasəpdaras iqouzi!

kouqkariov. açabərg bheiţ, ui açkıəs eijou iqaxəuzi.

agafia ţixon-ipha. uara işuho ala ivan kuzma-ipa drəlsxər eiha eioıiup.

kouqkariov. haras iataxəuzi ivan kuzma drəlbəmxkua! (igan axı dənxıapşnə). huəskua hakupiozaap. ivan kuzma-ipa aya xaakua rətirtapə dpoup sizcaroup iaarlasnə.

agafia ţixon-ipha. nas ivan ḳuzma-ipa iaḳuu, młan, ialux?

ḳoɥḳariov. ivan ḳuzma-ipa ida ialəbxşadaz!

agafia ţixon-ipha. egıərt zegıə maɒ ħa rasħonu?

ḳoɥḳariov. maɒ ħa rabəmħaḳua.

agafia ţixon-ipha. ui ħaſas iastarəzi, sərɟpxaſoiţei!

ḳoɥḳariov. apxaſara zataxəuzi? maḳıana səkura maɥuɒ xaçacaragıə sguə itam bħoiţ auɒ.

agafia ţixon-ipha. ui xarçarəm, isəzçaaua ialagaşţ, izban xaça iccara zəbtaxəmzi ħa.

ḳoɥḳariov. iaraznaḳ ibqubərpar btaxəzar, „łəspərç! łzſtouzi agaʒajkua", bħar uaha ataxʒam.

agafia ţixon-ipha. uəsɟqıa zlasħarəzi, qbiţ?

ḳoɥḳariov. znəzaɟəḳ iguaoıınə ubas raħſ, nas eipxnəynə ał iḳələebarxo işco bbaɒ.

agafia ţixon-ipha. as aħara ɟharaxoiţei!

ḳoɥḳariov. bara bzə zegıə aḳə aumi, uərt ui naxəs rxabar bbaɒ ħa bəqou.

agafia ţixon-ipha. asɟqıa aħara xuartam, dargıə arguaaşţ.

ḳoɥḳariov. iguaar gual saḳ rahtaɒ! uərt zəſtou bxə azəbſtranə iqazar daɸaḳə iamusən ħa, abɿara bəzɟpxaſozi. uərt reiha ibzguaaua bəla dənxəɿɟaloiţ, uaha ibziuɒ zəbguaxuei.

agafia ţixon-ipha. umboi, nas, ui uəs mariouma?

ḳoɥḳariov. ui uadayḳ alou qəbſuou, ſouḳəſouḳə zaqanɤ irɸaɿɟaxıou bdəruanda. anɟa imaɸouɒ mcraḳ alanə işəsəmħo. sara oyə zamanaḳ dəzdəruan, pşʒaʒaḳ, iʒoıkua ḳəlqapſaaʒa. ari dco-daaua sulafa iacuçarouɒ ħa inaɥalınik danimərgəlaʒa iɿɟa aaizganə

dʃəeiΨaʃʃan „abri aup uulafa iuzacsço, uəspərç aqnəş!“ ħa dpxəeiçeiţ. aftaxı danepxıxucaa iulafagıə akrə aciçeiţ. aΨaʃʃara uadayk alou qəbfoma, bqavra naxaraʔa iqazar akun ixuartamz ħa, bqavra bqəba itoup iytəxnə iaabrəckıoiţ aup, uaha uəs bəmam. (aʔ aΨə aʃʃa iasueiţ) rəftəbʃ goiţ, zɜbaxu halaʃajo aẓə daazar akuxap. uərt sərbar staxəmzţ. dara zlaaiua aʔ ada ađaxı carta amaɜami?

agafia ţixon-ipha. işpamam, aftaxıqala acarta amoup. axa, sara işpazuei sxu-sʃə gəlţ, sʔanə spsueiţ.

kouqkariov. bguə aaroıuoıua, bəmʔan. abziarəzəl (dnaxıapşʔa) iaarlasnə podkoliosin daazgaroup.

aybaΨi aʃərçra.

agafia ţixon-iphai iaiqnicei.

iaiqnica. səxaara, sara zaaʔa szaa bəmacara sənbaʃajar staxən azə aup. sara qins isəmou aɜbaxu baħaxıazargıə qalap, axa adryagıgıə ibasħaxueiţ kollezskı asessorup, seihabaʃa bzia sərboiţ, snapə açaqa iqou szəɜəryueiţ. isəgəu akə zaʃək aup, pħəs dsəmam.

agafia ţixon-ipha. uəs akuxap.

iaiqnica. apħəsgıə fta dspşaaiţ ħa səqoup. ui apħəsgıə bara boup. iaapʃanə isaħ: mapu, aaiu? (lxəjyabʃ dəkupşua, nas aganaxı dpşua) ari anemec ħsa abaakua drepşɜam aʃgıə lkəupei.

agafia ţixon-Ψpha. sara makıana səkura maqup... xaçacara ħa makıana sguə itaɜam.

iaiqnica. abar asir! akıaoıiaria pħəs dzəftazi nas! izdəruada uəs akumkua daΨak bħaracə btaxəzar, iħa bəpxamfakua. (aʃʃa abʃə goiţ) aystaa ixuxaşa! suəs işpapərxagou.

axpaꝑi aɟərçra.

iqaci ƶevaḳini.

ƶevaḳin. guboɪan səbəmtan səxaara, sara zaaɫa samxaaiţ, axa. (danənxɪapşlaḳ iaiɥnica dniꝑapşueiţ) qoh! aƶə dəqazaaɲ! mşə bzia ivan ɲavel-ipa!

iaiɥnica. (dnaxɪapşnə) umşgɪə uargɪə bɿrabəɿɿa ɫəçanda! (ibɿə yəſtxnə) isabħozi, səxaara? aaiu maɲu? ajaḳ ala açoɪa pɿa. (aɿɿa abɿə goiţ, iaiɥnica „ꝑu“ ħa dəlḳaɿɿanə) aɿɿa iasxuama rḳuaḳuəl nɿaaiţ!

apſbaꝑi aɟərçra.

iqaci anuɥḳini.

anuɥḳin. səlaşara, izdəruada samxaccaḳɟaɫa ianaamtamz saaizar. (iꝑou danənərꝑapşlaḳ iaaqaſanə drəexərxuanə) mşə bziakua!

iaiɥnica. (aganaxɪ dəpşua) umşgɪə uargɪə qahanəm ɫtəpuɲ! aystaaɟa uaargazɫa uſaɲkua rxuɿə iaxaçaɫa uabaaḳəlsuaz! (ibɿə ytəganə) isabħozi, di, səxaara, sara amaç zua oyuɲ, aamta raɟaḳ səmam, aaiu, maɲu?

agafia ţixon-ipha. (dəpxaſanə) iataxʒam... iataxʒa... (lꝑənarħnə) isħo sargɪə isəzdəruam.

iaiɥnica. işpataxəm? iztaxəm zaḳuəzi?

agafia ţixon-ipha. maɲ, maɲ, uəs aḳuʒam... (lguə aazoɪuoɪuanə) uspərç naq! (dnaxɪapşnə lnaɲkua aainqɪanə) anɟa iimşaz sara, isħa zaḳuəzi?

iaiɥnica. „uspərç“ bħama! „uspərç“ zmaanozi, di? ari aja ibħaz iaçanaḳua sahar staxəuɲ. (iboɪax ḳnə, dguaanə dənlədgəloiţ).

agafia ţixon-ipha. (dyeiꝑapşnə dəynəɿaaueiţ) aa, abaakua, siɲqoiţ, siɲqoiţ! (dəynə dcoiţ. iaiɥnica iꝑə rahanə dgəlouɲ. aħħabɿə axgaz arina ɲanţelei-

mon-ipha dəynə daaiueiţ. uigıə dşəliɸapşlaḳ: „aa, siɲqoiţ!—ħanə dcoiţ).

iaiɥnica. ari aipş laḳu oyə iahaxıou! ari laḳuɿqıouɲ, uaha anim, arim. (aɫ aɸə aɿɿa abɿə goiţ, aɿajabɿkuagıə goiţ).

ḳoɥḳariov ibɿə. uləei, uləei, ojə ua uzaagəlaxzi?

ɲodḳoliọsin ibɿə. ucala apxıaqa. sara ara minutḳ aqara saanxoiţ, sħənɿra pţiţ eibasərḳueiţ.

ḳoɥḳariov ibɿə. uara adəryagı unavaſſə ucaxueiţ.

ɲodḳoliosin ibɿə. maɲ scom! anɿa imaɸouɲ sşəmco!

axubaɸi aɿərçra.

iqaci ḳoɥḳariovi.

ḳoɥḳariov. uşaquçra, aqaumbeiţ, zaḳu ħənɿrouzei eibaurḳua.

iaiɥnica. (ḳoɥḳariov ixə nikuḳnə) işsouħara, uxaçḳə, ari apħəzba dgaʒouma?

ḳoɥḳariov. iqalazi? aḳər qalama?

iaiɥnica. iqalço ħa iudəruazi: dsədqıan dħħo, „siſueiţ, siſueiţ“ ħa dəyua dceiţ. ari aipş gaqeiara ubaxıou.

ḳoɥḳariov. ui uəs ldərloiţ: dgaʒ-ħaʒła dəqouɲ.

iaiɥnica. işsouħara, qəm, uara ui apħəzba ulzəqouma?

ḳoɥḳariov. dəszəqouɲ, aai.

iaiɥnica. łəzləeizəqou sauħar qamlari?

ḳoɥḳariov. hazləezəqou sargıə ckıa isəzdəruam. san lab iaħſei labi ɿraḳ rbɿazu, ma labi, sara sab iaħſei ɿraḳ rbɿazu aḳə əqouɲ, axa ckıa isəzdəruam.

ui acꝑ ckıa izdərua spħəs louꝑ, uərt aħsakua rouꝑ uərtkua zxazmərştua.

iaíɥnica. aḳər çuouſ as dgaʒ-ħaʒła dəqaiɿtei?

ḳoɥḳariov. danəsabiz aaxəsgıə as dəqouꝑ.

iaiɥnica. aai, dquşzar ɿgıamzt, axa agaʒagıə dəbzianaꝑueit iaamaɥəmḳuan aḳrə anləclalaḳ.

ḳoɥḳariov. iləcuzi, aḳgıə ləmaʒamei.

iaiɥnica. işpaləmam, axaħꝑ ynə zꝑəda?

ḳoɥḳariov. axaħꝑ ynə ħa başa axıʒ amouꝑ, amala iara şeibətou udəruanda: atʒamckua kıalmət łaraḳ auꝑ tbaaras irəmou, atʒamc bɿarakua guamsam iqou zegıə bɿaɿuꝑ.

iaiɥnica. çabərgnu, qouſt?

ḳoɥḳariov. nas işpouguaxuəz? ojꝑi aynkua rərgəlaſa uzəmdərʒoi! uərt nemarḳıaḳıała iqaçanə alambard aɸə rɸaçara auꝑ izꝑu zſtou.

iaiɥnica. uəs egıa iqazargıə ari aynə ua iɸam ħa səqouꝑ.

ḳoɥḳariov. iuazħada iɸam ħa? aɸara macara aḳunda, y-şəḱusaꝑi aꝑrocentgıə maḳıana ialaləmgalact. laſaḳgıə senat aɸə amaçura dalouꝑ, ui ari aynə daara ilapş axəuꝑ. ui ieipş oyə ḳaɥbei dubarəm. ian dzəxşaz lupḳa lłəxnə igozar daɿpxaſom.

iaiɥnica. nas akıaoıria taḳuaj ilħakuaz... hait axərməguaj, aqnəş jla, apsra largıə sargıə echauənda. (dnaxıapşnə) ari siɿozargıə qalaꝑ. ui ataḳuaj daaɿərganə slaɿajaꝑ. ari iiħo ançabərgxa, nas ui larei sarei haibarḳuaşaꝑ.

anuɥḳin. sargıə aguxıaa uasərgoit, axa aḳə azə suəzçaar staxəuꝑ. afrancəz bəzła zzəmdərua, apħəs afrancəz bəzła ldəruou ilzəmdəruou, izeilḳaauam, apłma pħəzba afrancəz bəzła ldəruou ilzəmdəruou?

ḳoɥḳariov. aaxɿaḳ ləzdəruam.

anuɥkin. çabərgnə iuħonu?

kouɥkariov. ħaras iataxəuzi, ui sara daara ibzianə izdərueiţ. ari apħəzbei spħəsi apansion aɸə iqan, aşkol eictan, ari zɜbaxu hamou daara daafayən. ari eskıəngıə gaɜa xəlpa duk lxarffə dɽazaarən. ari as dʒauffa daxəqaz azə, afrancəz rçayə labala dipqalon.

iaiɥnica. qahanəm atəpuɲ afrancəz bəzʲa!.. axa atakuaj xərməgu səşpalɥei. haiţ, aqnəş, gəzmal! ui atakuaj apħəzba dəşlərɸxuoz uahandaz: dxıərʒaʒouɲ, dpaţretuɲ, ħa auɲ dəşləxʒaja. nasgıə „aynə, afligelı, afundamenţ zçagəlou, araɜənɽ mhaʒkuei asani ləmouɲ lħeiţ. ui dəşʒajaz ala asani sakuɽanə anəquara ada ixəianə igəlazʲa auɲ ilħa. as aɸxuara aromankua rɸəʒqıa eskıəngıə oyə ibom. əə, atakuaj çaçoıuəj! babacari, qara bəspəxıamʲaɜari...

afbaɽi aʒərçra.

iqaci fiokləei. (ari dşərbaz aipş zegıə aaləkuşanə ajala dəxtarkueiţ).

iaiɥnica. ahə, əə! abar lara! biasf araxı, ajəɽ gunahatra! biasf, bias!

anuɥkin. səbʒeiţ akuu fiokla ivan-ipha!

kouɥkariov. ahə! baaif araxı gumbəl qbara!

fiokla. irħo ajak szeilkaauam; sxə tərqeiţ, qbiţ.

iaiɥnica. aynə atɜamc kıalməţ ʲarakna eibətouɲ. bara gumbəl qbara irkakaɥnə baxʒajon, səbʒeiţ!

fiokla. ialzdraauazi, qəm, sara isərgəla qufoma? kıalməţ ʲarakna iqaçaɽəzar azə akuxaɲ uəs izəqarça.

iaiɥnica. alambard aɸgıə iɸaxəuɲ iara! əə, aystaaʒa bərxuxaaiţ, aqnəş gəzmal: (ifaɲkua adgıəl ikukşo).

fiokla. uɸaankəl, nan, iuuazi uagısaʒhaueiţei! daɸazəzar aqa bsərbeiţ, itabuɲ nan, ħa saiħon, uara uzə aipş sizaapsar.

anuɥkin. aai fiokla, ivan-ipha, sargıə afrancəz bəzʃa ldərueiţ ɦa sabəmɦazi?

fiokla. ildərueiţ, nan, ildərueiţ! anemecᵽgıə, egıərtkuagıə. qazəʃa xkəs iutaxəu zegıə ldərueiţ.

anuɥkin. maɒ, maɒ, ui ildərua aurəsʃa macara auɒ sguaxueiţ.

fiokla. nas ui baapsuma? aurəsʃa eiɦa eilərkaaueiţ azə aumi urəsʃala izeiɟajo. tərkuʃala dɟajozar uara izlauzeioıızi, ilɦoz uzelkaaɜomzţei. ackıaɟagıə urəsʃala iɟajon... ui ojə ara ui aqara hzalaɟajarəzi.

iaiɥnica. baai, bara aʃi! ara baaiʃ, ara!

fiokla. (aʃ axı ʃtaxıla deixo) sneiuam uara uaxı, sara uara uzdərueiţ, ləeiʃa zmou oyɜam, supqoiţ səzxurqıo akgıə əqaɜamkua.

iaiɥnica. ui acənxura sara ibxıəzgɜaɒ babacaria apolicia rᵽə bnazgar amc ɦara, auaa ezadakua rɟar? zepşrou ckıa ibdərbaɒ. bəpşla uəs bzəzəmuazar! bəpɦəzba la kepekıuɒ! uəsalagıə səsalam lət. ibahau, isɦaz ueizgıə-ueizgıə ilabɦarouɒ. (dcoiţ).

fiokla. dzepşrouzi, mʃan! dagıguəaɜeiţ ubuou! dʃpaxəqʃa, ixaʃa xə ibaɜom, iara ivagəlo aẓə dəqasgıə iguə iaanagom. ala kepekıɟqıa uara uouɒ.

anuɥkin. di səxaara, egıa umɦan bara abas səbɟoiţ ɦa səqamzţ. apɦəzba as ada çara şləmamz zdərr... ui lzəɦa sfaɲə ara asxamʃ ixəzgomzţ. abri auɒ di ibasɦo! (dcoiţ).

fiokla. rəjya kşama art auaa, ma ayə-jnə iqouma! art auaa abatnagəei umɦo! ɥəʃrak irçaz rxə evnagəeiţ ubuou, axuaşakua!

a b ɿ b a ᵽ i a ɟ ə r ç r a.

fioḳləei ḳoɥḳariovi ƶevaḳini.

ḳ o ɥ ḳ a r i o v. (fioḳla inaɼə ləkuḳnə aqər-qər ħa dəɥɥoiţ).

f i o ḳ l a. (dguaanə). uəzax zurɥalozi, nan?

ḳ o ɥ ḳ a r i o v. aɥɥara dṣaᵽəc daᵽuɼ.

f i o ḳ l a. hai, rəcha, dəpjoiţ ubuou!

ḳ o ɥ ḳ a r i o v. aa, akıaoɲaria! akıaoɲaria! apħəs azħaſa ɟgıa dakuſoiţ, auəskua ɟgıa bzia ilərxioiţ! (aɥɥara daᵽuɼ).

f i o ḳ l a. dpəzjozi uxaçḳə! ari ian psata bzia, danləxṣoz asaat azə lxə eilagəeiţ ħa səqouɼ. (dguaanə dcoiţ).

a a b a ᵽ i a ɟ ə r ç r a.

ḳoɥḳariovi ƶevaḳini.

ḳ o ɥ ḳ a r i o v. (iḳıaţeiax pɟo) oi, uaha səlṣom! isəlṣom, isəlṣa! səmɥ sieiţ baapsəla, sṣəɥɥo spjara səqouɼ! (dɥɥoiţ).

ƶ e v a ḳ i n. (dixuapṣnə iargıə aɥɥara dalagoiţ).

ḳ o ɥ ḳ a r i o v. (daapsanə asţol iᵽəkuiɿueiţ) oi, uaha sɥɥar zənʒa sḳaraxoiţ. daᵽa pətḳ sanəɥɥa sḳıaţeikua pɟɟoiţ.

ƶ e v a ḳ i n. uara ulaxţ-ᵽəxţſa sguə iaaxuanə səqouɼ, sara amaç axəzuaz aḳaɼiţan boldirev esḳadraᵽə anţon-ipa ɼeţuxov ħa miɥmanḳ dəqan, ubri aoygıə abas iqazſan. ui aoyə unaɟḳıəs niurbar aɥɥara xəipson, axulara iaaimnaxaanʒa dɥɥon. ari inixuapṣlaḳ „ɥɥara ᵽḳuɼ“ ħa, dargıə aɥɥara ialagon.

ḳ o ɥ ḳ a r i o v. (ipsə aaitaḳnə) anɟa hrəchaſa, hara gunahala iᵽu! izaḳuəzi abni ataḳuaj xṣəy ca dəzlaga?

ani pħəs dzəltaxuada! ani louma apħəs aʐə dizəzħo? sara xaçei pħəsi reibətara sanaſtala isərmanłaloiţ.

ƶevaķin. xumarra ɥəda, uara ui uazəmanłalanu?

ķoɥķariov. sazəmanłalamķua! iaasguapxo, izsguapxaz dizəsħoiţ.

ƶevaķin. uəs iuzəmariazar, abraꝑi apłma pħəzba dsəzħa.

ķoɥķariov. uarou? uara apħəs aagara zutaxəuzi?

ƶevaķin. izutaxəuzi şpa? iuasħo ubuou, ɥəm, uçaaſa ɥaſaꝑła iəqouꝑ! pħəs dzzargo şpauzəmdəruei?

ķoɥķariov. iumahaʒei, młan ui apħəzba aķgıə şləcʒam.

ƶevaķin. iqam azə, ʒbragıə əqam, aķgıə axıləcəm xuartam, axa ari ləeipş apħəzba xaa aķə şləcəmgıə oyə dniɿraꝑa dəqam. uada xuɥəķ (inaꝑala aura atbaara ło) iduɟamķua pardala, ma izaķuzaalaķ aķə ala eyķaanə duma uynazargıə iabarguzi!

ķoɥķariov. ui apħəzba ui aqara duguazərpxazi?

ƶevaķin. ui dzəsguapxa pħəzbaꝑuꝑ azouꝑ. aħsa ꝑkua daara spsə rzəɟgıouꝑ.

ķoɥķariov. (dxuçpşła dixuapşua) iara ixatagıə maɥ-saɥķ iaķuʒamei ianaɥalbeiţ, akıasa atatən ztdərłłaz uba iara duba. (ibɿə ytəganə) uara pħəs aagara zənʒa iutaxʒam.

ƶevaķin. izban, ɥouſt!

ķoɥķariov. ojə ara hara hauꝑ, ꝑəm oyəķ iauiahħaxua, axa zaķu ꝑlanuzi uara iumou? arbaoıı ſaꝑuꝑ iuəçou...

ƶevaķin. arbaoıı ſaꝑuꝑ uħou?

ķoɥķariov. aai. uzeipşrou ubondaz!

ƶevaķin. ibziouꝑ, axa arbaoıı ſaꝑəɿqıa səçanu?

kouqkariov. aai, aai, arbaoɪ ʃapup iuəçou.

zevakin. uəs uħa, egɪəs uħa usxəɥɥoiţ aup uzɸu...

kouqkariov. uara as zuasho axumarra iaçanakua udərueiţ, uguaaauam azə aup. daɸaẓənda uəs iashozar ubarən. uara phəs duzəshoiţ, ari apɪma ʒoɪab duzəshom.

zevakin. suəhoiţ, psəxua amazar daɸaẓə dəszumhan. sara istaxəu qauçozar abri aphəzba dsəzha.

kouqkariov. ibzioup duzəshoiţ, axa sara işuasho unəquaroup: iarbanzaalak uara ucᵖə akə ialaumçan, aphəzba zənʒagɪə uɸlumərban, uara akə uuəs alamçaʒakua zegɪə sara isərxəioiţ.

zevakin. sara suəs akə ialamçaʒakua rxəiaʃas iautozi? egɪa umhan, sara səlbar akuxoiţ.

kouqkariov. uara uzataxəu ha akgɪə əqam. aynə ucanə uɸanə auəskua şəqalo urzpşəz. uaxaɟqɪa ialərşanə ui auəs sara isərxioiţ.

zevakin. (inapkua rquɥua) uəs iuzəqaçozar zepşəqam akuxon! saţestati, amaçurazə səznu aɪqui utaxəmxari? izdəruada apħəzba uərt lbar ltaxxar. minutk ala sənbəɟqɪanə iaazgap!

kouqkariov. akəmzarak akgɪə staxʒam, uara aynəqa uca. iaxɪaɟqɪa sara adərra ustoiţ. (dnaskeigoiţ) uguoɪla, uguoɪla duzəshap, uaɟə! dabacei ari? podkoliosin dzəmaauazi mɪan. ari qaʃaɸxəeiţ alauxəi. ojraanʒagɪə ihənɟra aibarkra daɸuma, ianaqalbeiţ. səniʃtapşər akuxəeiţ!

ajbaɸi aɟərçra.

koɥkariovi agafia ţixon-iphai.

agafia ţixon-ipha. (dənkədpşəla-aakədpşəlo) icama, mɪan? oyə dəqaʒami?

kouqkariov. iceiţ, iceiţ, oyə dəqaʒam.

agafia ţixon-ipha. haiţ, sɨanə sşəkəq-kəquaz udəruanda! asɟqıa sxaan isməxıcţ. zaḳu oyə mamrɨagouzi ianaqalbeiţ, ui iaiɥnica. ui ipħəs dzəkuɨara haoıou dakuɨaaiţ. dgeɿər ħa sɨanə spsueiţ.

ḳoɥḳariov. dəbmərgeɿərgıə buxuam. uərt ayəqagıə ara işzəmaaiua ħa btaxəzar sbeisaɒ.

agafia ţixon-ipha. egi axyəḳ?

ḳoɥḳariov. axyə darban?

ƶevaḳin. (aɨ ixə ḳəlrħħanə) lɸə pşkarax ala aḳual-ḳuɥəħa axıə rɟaɟa səʒbaxu şəlħo sahanda spsəxərgıə!

agafia ţixon-ipha. darban umboi balţazar balţazar-ipa.

ƶevaḳin. aai, aban, aban! (inaɒkua irquɥueiţ).

ḳoɥḳariov. nəx, aqəbəmbeiţ, zəʒbaxu bħoda! bəzɸəda sħoiţei! ui ieipş oyəeiləmga dəbbarəm. eiɟou oyə gaʒa adunei dəkum.

ƶevaḳin. ari iiħakuo zaḳui, mɨan? ari iiħakuo zmaanou ħa aḳə səzdəruam.

agafia ţixon-ipha. ui sara napşəxaku daara duoyə zamanazɨa zbanei!

ḳoɥḳariov. ayə iɸata dđəkuɒ!..

ƶevaḳin. anɟa imaɸouɒ, ari iiħo sxə iştamlo!

agafia ţixon-ipha. nəx, qouſt, ayə iɸairſuanu?

ḳoɥḳariov. aqəbəmbeiţ, ui iʒbaxu zħaşa dəbbaxıou, zeipş dqamlac oyə mahagıouɒ ui!

ƶevaḳin. (ibɿə yſtxnə) iuuazi, qəm, uara as sɟa sxəxnə usxɟaja ħa uazħadaz? surɸxuar, bziaḳ sxəuħaar aḳun ħa, as sɟa sxəxnə aɟajara azin uəztadaz? as daɸaƶə dqalozar səzdəruam aḳumzar, sara as uara uşsəxɟajakuo sxə iaɸasſaɒ ħa sguə itaʒam.

ḳoɥḳariov. (iɸə narħɨa) ari ara dabaḳəlyri, anɟa diɨiaaiţei? (ibɿə ləçaḳnə agafia dlaɟajoiţ) bipşi,

bipşi iſaɲkua dəzrəkugəlaɜom. abas daaiſķlasua auɲ esəmşagıə dşəqou, naq dəpxabəmço bzixuapşuazi! (dnaxıapşła) ɲodķoliosin dabaķəlaɜi anʒa iimşaz oyə! (ui iiuz şgumxarou ckıa iugualasərłaɲ sara uaſtan. (dcoiţ).

ajabaꝑi aʒərçra.

agafia ţixon-iphai zevaķini.

zevaķin. (aganaxı iɸə rħnə) usərɸxuoiţ ħa sərguoınə sʒa sxəimxəi iarabi!.. raʒa duoyə zamana-zaaɲ, ubuo! (ibʇə ytəganə) səxaara, ari iibəjkuaz xabəmçaaiţ ma...

agafia ţixon-ipha. sataumçan qəm, axa sguə bziam... sxə səxıueiţ... (dcarc ltaxəuɲ).

zevaķin. izdəruada bguə səzlaməxuo akə əqa-zar isʒəbəmɜan. (ixə inaɲə nakuķnə) ari sxə apxıa axuckua ķapsała iaxıəqou baxuampşən. ui uadayɜam, aşəɜ ansəxı sxaxuə ķapseiţ auɲ. ua axuckua lassə iaaueiţ.

agafia ţixon-ipha. uara uşəqakuou zegıə sara szə ipərxagaɜam.

zevaķin. səxaara... sfraķ eikuaʇa ansłəsço sxə-sɸə apşra eiha işķuaķuaxoiţ.

agafia ţixon-ipha. uəs iqalozar uara eiha iuze-oıımi! (dcoiţ).

ajeizaꝑi aʒərçra.

zevaķin. (daxıco ilxıəgɜanə abas iħoiţ) di łaşara! iqalazi? səşbaʒajo bķalt sɸə ianqıanə bķazco saħar staxəuɲ. qara gra duķ səmanə bbou səzxqıari? dceiţ, aipş sir ubaxıou! as sara iszərueiʇtei ojə jibʇnꝑuɲ, rəzənꝑķ eibəħanə iqouła auɲ işszərua: aznəķ azə abar ojə uaſtan suəs xəioiţ şəsħo axəku hanəkugəlalaķ, maɲ rķueiţ. (dxucua dləei-yeiueiţ). iiaşaʇqıanə abri apħəzba szəſtanagalo iltaxəu zdə-

rənda, lanaqalbeiţ! ma uzəstaxəm, uzxsərqıo abri auꝑ ħa qara akə salħanda. (daaxucnə) eilaţaţaxəeiţ, ɟgıa iuəs eilaţaţaxəeiţ. səzlaxuartam ħa, ma grakˌ səmanda. (ixə daxuapşua) uəsgıə abri səgroup sho sxə akə avzbom. anɟa iqſarala seiꝑarꝑəſa xar amaɜam. ari zmaanou sara iszeiləmkaaiţ. aynə scanə sləndəqura stapşər akuxəeiţ. ua isəman aja einraalakuak, uərt irħo uzzapxıo apħəzba, ulguapxo dqarçon. ari aipş uəs eiləmga sara izəmbacţ. aznək azə auəs xəiaşała iauqamlazſ. axa adrog adişla ſtaxıla iandəkurço aipş ikugeꝑxţ. hai, anaqqəni, sguə şpaltpsaai, sguə işpalsi. (dcoiţ).

a j a y a ꝑ i a ɟ ə r ç r a.

ꝑodkoliosini koukariovi. (ryəqagıə ləynalanə rəſtaxıqa ixıapşueiţ).

k o u k a r i o v. ui hara hguaimtaɜeiţ. iguoutou, ipənça ryzɜa dəşcoz?

ꝑ o d k o l i o s i n. ari iyəzɟa reipş iargıə maꝑ ħa ialħameiſ?

k o u k a r i o v. zənɜa dlədlərpeiţ.

ꝑ o d k o l i o s i n. (dpəɪrqqo) pxaſaraɜami, mɪan, maꝑ ħa uarħar?

k o u k a r i o v. işpa pxaſaram!

ꝑ o d k o l i o s i n. sara ui zegıə sreoıəlſazɪa iuho agura ganə səqaɜam.

k o u k a r i o v. ureoıəlſoiţ arban, duꝑənɟaaueiţ, bzia uşəlbo udəruanda: zaqa xıəɜ ultaxıou uahanda lxə ukulçoiţ, mɪan ui apħəzba, lguə ukəiţ, lguə!

ꝑ o d k o l i o s i n. (ixə iguə dtaguroıo dəqqoiţ) apħəs znək uanlguapxalak xıɜəs iuləmtara iqouzi: mordaşeuka ubaꝑ, ţorakaşeuka ubaꝑ, uernuşeuka ubaꝑ... sara ɪəşkusa sꝑanə sxucuazargıə uərt reipş axıɜkua sgualaɪom.

ķoɥķariov. uara iuħaz axıəʒkua rɸə uaanlərgəlonda! pħəs danaaugalaķ y-mz, x-mz rɸənʒa upşləeiſ zâqa xıəʒ uoua ubaꝑ. ubas rgubzəɷga xıəʒkuaķ ħa ultaşţ, uləmha işəntaslaķ axuşa aipş udərʒtua.

ꝑodķoliosin. (dɥɥo) lgara aɸgıə hneima!

ķoɥķariov. dzaķu oyə argamouzi, uħaruazi! isħo uahuou, ſta iaarlasnə auəs qahçarouꝑ. ojəɟqıa uneinə bsguapxəeiţ, daara bzia bəzboiţ ħa laħanə largıə uaja acənxura lərħa!

ꝑodķoliosin. iuħo arban, as iaarmarian ui qalom!

ķoɥķariov. ojəɟqıa, ojəɟqıa xəmpada, ojəɟqıa ui auəs qahçarouꝑ. aban largıə daxaaua.

ajaxaꝑi aɟərçra.

iqaci agafia ţixon-iphai.

ķoɥķariov. di, laşara! sara arpəs dəbzaazgəeiţ, bzia bşibo, iguə şbəztəblaaua aipş, isaɷaɟqıou iaķuzargıə iguə təblaar staxəm.

ꝑodķoliosin. (inaꝑə dnaxo, pſſala) iuuazi uara as iaaxjaʒanə iɟajoma, auəs qarçoma.

ķoɥķariov. (abas iaħo) egıaurəm, egıaurəm! (lara pſſala iləeiħoiţ) bəpxamſan, bəguɷıra bziaz, iara daara oy tənɥuꝑ, bara eha bəguaɷıra bziaꝑ. bəqəmſkua ləevəx-yevəxua, ma çaqa bəpşua, ma bjyaxər imçaķnə daxuarpşua ui akıaafər dxəbxrouꝑ. bəmaꝑa maɷıra ķıaɸkua zəbłəbəmçazi, axa ibłkuougıə ɟgıaʒam. (ibɟə yſtxnə) ſta sara łara łeiznəɟnə aķrəfarta uadaxıə, aķuxniaxı sneiueiţ: oficianţ daairanə dəqouꝑ, iiuşa, iqaiçaşa aķə niasħaꝑ, afaꝑkua hazirxəiarazə. aykua hzaargaxıazargıə qalaꝑ... łəmş aabziaxəeiţ! (ꝑodķoliosin eiħoiţ) uəguaɷıra bziaz, uəguaɷıra! (dcoiţ).

a j i p ſ ꝑ i a ɟ ə r ç r a.

ɲodḳoliosini agafia ţixon-iphai.

a g a f i a ţ i x o n-i p h a. uꝑa, uxaçḳə! (ryəqagıə imeiɟajo iꝑouɲ).

ɲ o d ḳ o l i o s i n. bara, di, arxsxəsra bzia ibbouſ?

a g a f i a ţ i x o n-i p h a. işpa, arxəsxəsra uħou?

ɲ o d ḳ o l i o s i n. apxən adaɥaɸə afləḳa utaꝑanə, urtagu-tasua, urxsxəsua uanamou uguə iaaxuoiţ.

a g a f i a ţ i x o n-i p h a. aai, znə-zənla szſcəlakuou uəs srəcnəqualoiţ.

ɲ o d ḳ o l i o s i n. sənꝑa apxənra zeipşraxaşa zdəruada.

a g a f i a ţ i x o n-i p h a. ibziaxar aḳuən sara istaxəz. (ayəqagıə ɸəmtḳua iꝑouɲ).

ɲ o d ḳ o l i o s i n. di, bara aĭtkua raxıꝑ eiha bzia ibbo arbanu?

a g a f i a ţ i x o n-i p h a. zfyə eha ioıuoıuou reioıısſoiţ, agvozdiḳa bzia izboiţ.

ɲ o d ḳ o l i o s i n. aħsakua aĭt rnaaloiţ.

a g a f i a ţ i x o n-i p h a. aai, uərt aĭtkua oyə iguə ſtərxueiţ. (ɸərtuam) ihaysəz amɸəşazə uxuamas uztaz arbanſ?

ɲ o d ḳ o l i o s i n. voznesensḳ auxuamaɸə stan, ui apxıaꝑi amɸəşa aɸnə ḳazanꝑ asobor aɸə səqan. anɟa iſaɲḳrazə uxuamas uztalalaḳ qaloiţ. amala ari auxuamaɸə eha eiɸḳaauɲ. (ɸərtuam, ɲodḳoliosin abaraban dasuaĭa inaɟakua asţol ikuiḳşoiţ) ojə, lassə iqalaranə iqouɲ eḳaţeringofꝑ axumarra (anəquara).

a g a f i a ţ i x o n-i p h a. aai, mzḳə aſtaxı iqaloiţ sguaxueiţ.

ɲ o d ḳ o l i o s i n. mzḳgıə bɿaʒam.

a g a f i a ţ i x o n-i p h a. aḳər guərɸəxaraxar qalaɲ ua.

ɒodkqoliosin. hamza exıa aaboup (inaʒakua rəla ipxıaʒoiţ). jba, jaba, jeiza... yajei yba mş rəſtaxı iqaloiţ.

agafia ţixon-ipha. irlasnə işpaai, mĺan!

ɒodkqoliosin. iaxıaꝑi amşgıə rəlamçakua aup işəspxıaʒa (ɸərtuam) aurəskua zaqa aguaoıra rəmouzi!

agafia ţixon-ipha. izban?

ɒodkqoliosin. auəsuja roup izxəsħaa. akuʒan ineinə ikugəloiţ. sara ynək saysuan. ui aynə aɸə aştukaţur qaçayə ubas iaxıĺartaz dgəlanə aſəxra daɸən, dəşĺarəzgıə izdəruamzţ.

agafia ţixon-ipha. iabəkuſ ui?

ɒodkqoliosin. sara esəmşa adeꝑarţamenţ axı səzlaco amya aɸoup. sara esə-ſeʒəmtan amaçuraxıə scaloiţ. (ɸərtuam ɒodkoliosin inaʒakua, abaraban airħoĺa astol rəkukşara dalagaxueiţ, nas ixəlpa aaſtxnə dləeixərxuanə dđəkuloiţ).

agafia ţixon-ipha. makıana uconu?

ɒodkqoliosin. satabəmçan, aguxıaa basmərgakua səqam.

agafia ţixon-ipha. iaxıpouħo! sguə urɸəxəeiţei, daara itabuꝑ axəsħaaueiţ uaaira.

ɒodkqoliosin. sara daara bguə sərɸəoıəzĺa sguə iaban (dpəĺərqqo).

agafia ţixon-ipha. uəs axıpouħo, mĺan!

ɒodkqoliosin. uəs anakuxa xulpazək... tənq saaueiţ.

agafia ţixon-ipha. daara guaxuas iqasçoiţ uaja naugʒozar. (exərxueiţ. ɒodkoliosin dcoiţ).

ajouxuꝑi aɟərçra.

agafia ţixon-ipha. (ləmacara).

zaqa duoyə zamanouzi, qauſtţ! ojə aup ui ckıa danəzdər. ani bzia dəşpoumbaxuei, dtənyup, dquşup. iyəza iiħaz çabrgəzaap. hai, lassə dəmcandaz, sizəmɜrylozi. ari iaɟajara guə qaçagoup! zegıə reihagıə—iqasſo iꝑaɬalaķ iħaɜom. sargıə ybaqa aja iasħar staxxan, axa sɬeiţ, sguə təpa-təpa ico ialagan. zaqa duoyə qaimatuzi, iarabi! scanə sab iaħſa ilasharoup. (dcoiţ).

ajafꝑi aɟərçra.

podķoliosini ķoyķariovi (ləeiueiţ).

ķoyķariov. aynəqa scoiţ uħou? uxagaxama! aynəqa uşpaco?

podķoliosin. ſta ara iqasçozi? apsıa laħanə sđəlçţei.

ķoyķariov. bzia bəzboiţ ħa laħanə uaau?

podķoliosin. uəsɟqıa makıana isəzlamħacţ.

ķoyķariov. abar asir! izlaumħazi?

podķoliosin. iuħo arban, mɬan, uəs qara akə aɜbaxu ala snəlmaɟajaɜakua iaraznak, „di sara pħəss, bəstaxəup“ ħa şpalasħarəz!

ķoyķariov. ibzioup, axa saatəbzak ua ɬedꝑalan, cꝑas iɬəmazi, ɬəzlaɟajazi?

podķoliosin. hara zegıə rəɜbaxu halaɟajon, daara guaxuas isəmoup, aamta daara bzia isxəzgəeiţ.

ķoyķariov. uara ſta zegıə hanbarxıɜo, saatķ aſtaxı gurgıən qaçara auxuama axı hcaroup.

podķoliosin. iuuazi uara! uxagaxama? exıa gurgıən qaçara hşpaco!

ķoyķariov. izban? hzəmcozi?

podķoliosin. iaxıaɟqıa əgurgıən qahçonu?..

ķoɥķariov. uara uoumi egıərt iləſtakuou zegıə pxalçar exıaʇqıa dəzgoiţ zħaz?

ɒodķoliosin. saja maɒ aɟəsķuam, axa iaxıaʇqıa dsəzgom. mzķə aqara aᴪħara ahtarouɒ, uaanɜa hpskuagıə aahſaɒ.

ķoɥķariov. məzķə uħou?

ɒodķoliosin. məzķə sħeiţ, aai.

ķoɥķariov. iuuazi, uara uxagaxama?

ɒodķoliosin. məzķə aᴪənɜa akgıə hzəqaçom.

ķoɥķariov. uara, kdəj rəcha! oficianţ aɥara iakunagaxaşa afaᴲ rxəia ħa iasħaxeiţei! ivan ķuzma-ipa! uᴪəumərxxaķua exıa halərga uxaçķə.

ɒodķoliosin. iaxpouħo, mîan! exıa işpaqaloţ

ķoɥķariov. ivan ķuzma-ipa! ɗaara suħoiţ uara uxazə iumuazargıə sara szə maɒ umķən.

ɒodķoliosin. maɒ, uəsgıə qalom.

ķoɥķariov. iqaloiţ, səxaara, iqaloiţ, uᴪumərxxaķua azin şsutara, udinanəs!

ɒodķoliosin. uaquç, qouſt, pxaſarouɒ, pxaſara.

ķoɥķariov. iarban ipxauſo, iuazħada pxaſarouɒ ħa? uara uuoy quşuɒ, iuzəmdərua akgıə əqam, uxala ckıa uazxucſ pxaſarazar ubaɒ. uara as zegıə irasħo quſoma, uekspediţoruɒ srəchauſaɒħagıə isħo qumſaaiţ, usyəzouɒ, bzia uzboiţ azə auɒ izəsħo. iazxouɒ, ſta iazxouɒ. uşquşu aipş uuəsgıə kunagala uᴪakurîa.

ɒodķoliosin. iqalozar ui aqara aᴪərxxara...

ķoɥķariov. səxaara, ivan ķuzma-ipa, sſəmxəşgəlanə suəħoiţ iguoɪıə.

ɒodķoliosin. uəs aħara zataxəuzi, mîan?..

ķoɥķariov. (dləſamxəşgəlanə) umboi sşəſamxəşgəlou! iuboma səşuħo. adunei səkunə isxaştrəm, exıa maɒ sɟumķən.

ɒodķoliosin. iqalom, qəm, iqalom!

ḳoɥḳariov. (dyagəlo) fu, aħakıəł!

ɲodḳoliosin. iaxıənʒautaxəu uɟha.

ḳoɥḳariov. uara ueipş oyə gməg adunei dəkumiaacţ.

ɲodḳoliosin. uɟhala, uɟhala!

ḳoɥḳariov. sara szəſtouzi? sxə zsərguaquazi? zegıə zzəzua uara apsʀə uzouɲ. iumuʒozar ulḳaɿnə scoiţ, iutaxəu qaça.

ɲodḳoliosin. uʀərḳara ħa uazħada, dad? uaquəç, maɲ zħada.

ḳoɥḳariov. saquəçər uara upxastaxoiţ, uara uxala aḳər qauçaɲ ħa uəqou. abra ojə pħəs duzaasəmgar, uxala aẓraaugaɲ ħa uəqou, upsaxənʒatou uəs umacara upşşaʒa uaanẋoiţ.

ɲodḳoliosin. uara uzə zegıə aḳə aḳuʒami?

ḳoɥḳariov. uasaj-xə, sara izua zəzua uara uzoumi.

ɲodḳoliosin. sara istaxəm uara sara szə iqouço.

ḳoɥḳariov. uəs aḳuzar aystaa inaɲə uanuɲ, uca iaxəutaxəu.

ɲodḳoliosin. səmcaḳua ara saangəloma.

ḳoɥḳariov. uca, uaxəmaara uceiţ.

ɲodḳoliosin. səmcaḳua saangəloma.

ḳoɥḳariov. uca, uca, amyan uſaɲə poıuɟaa iugaaiţ amyan uşneiua aḳuɥer ayə iʀatanə dşaaiua iʀkua rxə iznəmḳəlaʒaḳua dəluaaxanə uxulamła exɟa ulḳaiɿaaiţ. uara abaa uɥinoyʒam uḳasəjuɲ. uara umsţ uarei sarei exıa naxəs yəzara ħa aḳə şahzelam, amalagıə, exıa naxəs səlapş uʀəçaumərłən!

ɲodḳoliosin. sʀusərbaʒom.

ḳoɥḳariov. uyəza aqnəş iaxı uca! (ał aarţnə ibɿə ixigʒoiţ) ei, gaʒa!

a j i b ɿ ꝑ i a ɟ ə r ç r a.

ḳ o ɥ ḳ a r i o v (irccaḳnə dləei-yeiueiţ imacara).

abri ieipş oyəꝑəysa adunei dəkunagalaxıou, mɨan? dabaꝑi gaʒou, mɨan! aiaşa hħaɲ, sargıə zamanaḳ souɲ. işsaɨħara ɨdin anəs, sara seipş oyə gaq̧eia dəjbaxıou, sgaʒami, mɨan sara. sɸəzḳədsqıozi, szərqaauazi, sqarqə ztsərxaauazi? dsəuou, dəsgucxuu? dsanaʒʒeiu, dsabaʒʒeiu, dsabiaħſou, dsabiaſou, dəzlaszəqouzi? səzxagada, anɟa sabairyaſei, abni izə abri aqara sɸəzsərguaquazi, abni aystaaɟa irxuxaşa izə. ari sxə şikusço aystaaɟaɟ̨qıagıə irzelərgoiţ ħa səqam. znə-zənla aoyəꝑəysa ari uɸɟ̨əlxnə uzſtou uzzaſtouzi ħa uizçaar dəzzaſtou anizəmdərua əqazaaɲ. əə, uara amahagıa! uxə-uɸə gumxa uxərɥaa uşpađəkuuſ, apsra uouənda! akuq̧ma aaɲḳə uḳnə upənça iachaua, ukıəɨ iachaua, uləmha iachaua, uxapəc içasua uarguaqraꝑa aamta anɟa uakuirɨaaiţ! (dguaanə ixapəckua aqərɸqərɸ ħa eixəeiḳşoiţ). sguaxə pəzjo: guryada, xıaada dənđəlſſə daxıcaz auɲ. ani ieipş ailəmga iiulaḳgıə ianaxoiţ. ojə iḳvarţiraɸə dneinə, iɸləkuɿnə itatənjga axara dalagoiţ. anɟa iguampxaḳua iişaz oyuɲ ui abaa. axaɸə gumxakua zmou auaa qaloiţ, axa ani ieipşɟ̨qıa iguəmxou axaɸə zmou oyəꝑəysa dibaxıouma! oyə iɸazɟ̨əlxnə ireiɟou xa-ɸəḳ aɨquə ianəsçoiţ ħa dalagargıə, ani abaa ixə-iɸə eiɟou aḳgıə izxuəcuam! casħagıə ui dəşco dsəſtuam, dsərgeɿueiţ ojəɟ̨qıa! (dəynə dcoiţ).

a j a a ꝑ i a ɟ ə r ç r a.

agafia ţixon-ipha. (dləeiueiţ).

sguə atəp itagəlaʒom isəxı səzdəruam axa. saxənaħ-aaħlaḳgıə ivan ḳuzma-ipa sguə dtaxuxua dtouɲ. oyə inasəpu dzaxəpom ħa irħo çabərgəɟ̨qıazaaɲ. exıa izulaḳ xuɥəḳ sguə sxasərştəɲ, dəsgualasərɨarəm sgua-

xuən raxuəcķ sərşo salagan, nas sradiķulı zɜaxuan, axa iaanəskələlalaķ rɸə ivan ķuzma-ipa snapkua drəķuşanə iķəuîa zbon. (ɸəltuam) ojə, oſtan ħa ojraanɜaɸi spstazara apsaxra aamta stagəloup! znə auxuamaɸə snargaşt, nas xaçaķəi sarei haaizənrəʃşt, dida! səxıtſueiţ. uəmş aabziaxəeiţ səɜoıabra! (aʃəuara dalagoiţ) aķəraamta sxala tənų səqan. ojſta xaça scar aķuxəeiţ. ari aķuama-çama raʃanə iamoup: səųķunʃa xuųkua eislaşt, aɜoıabʃagıə souşt, anrəzhalaķ xaça itaɸxaşţ. uərt nasəpças iqou nasəpķ roup, xar zmam auaa irgar isəbargəuzi, axa yəjʃakuaķ, ma zmaɸakuaʃqıa amaca ikuçanə iasua ſouķə irgar səzſuada! (aʃəuara dalagoiţ). səɜoıabra xumarra, ųųara yajei bʃba şəkusa rɸənɜagıə iszənamgɜeiţ... (lbʃə aaitaķnə) dzəmaazi, mîan ivan ķuzma-ipa asqaamta, dzəmaazi?

azeijɸi aʃərçra.

agafia ţixon-iphai podķoliosini (ķoųkarîov iynapəķ rəla diguanə ascena daakuirpaloiţ).

podķoliosin. (izəguoıtua izəmguoıtua) səxaara, uəsķ açəxuala sbaʃajap ħa saaiţ, axa omaîa ibbara uəszar zdərr ʃgıa izbomzţ.

agafia ţixon-ipha. (asaaraqa dpşua) izakuxarəziſ?

podķoliosin. axa omaîa ibbaşa uəszar, zaa izdərr, nas iara basħon.

agafia ţixon-ipha. (adəryagı) izaķuu səzdəruamei iabaqou?

podķoliosin. çabrgnə omaîa ibbaʃqıaruſ, ibasħo?

agafia ţixon-ipha. iaxıpouħo, qəm, uara iuħo omaîa izbanə şpaqalo, uara kunamga uħaɜom. uaja xaaupei!

podķoliosin. axa ojə ibasħo aipş aja bmahaɜacţ. (agafia ţixon-ipha lxə larquɜanə asaara dpşu-

eiţ, abri aamtazə ḳoɥḳariov dləeinə ɲodḳoliosin iſtaxı dlagəloiţ) isħarc istaxəu bəmboi, axa maɲ, daɸaznə ibasħaɲ.

agafia ţixon-ipha. izaḳuxarəzi iara?

ɲodḳoliosin. ui zaḳuu ojə ibasħar staxən, axa maḳıanaɟqıa isħaru səzdəruam.

ḳoɥḳariov. (ibɿə larqunə, inaɲkua iguəçapsanə) anɟa hrəchaſa, dzaḳuəꝶ oyuzi, mɨan ari! duoyʒam ari abaa, pħəs magu çərſuɲ, abri ieipş iqou rouɲ aoyə ixıəʒ, iɟa zrəɟgıo.

agafia ţixon-ipha. izban, iuħara zuzəmdəruazi.

ɲodḳolosin. işəzura səzdəruam, maḳıana.

ḳoɥḳariov. (ibɿə ytəganə). as aqaçara gaʒarouɲ! gaʒarouɲ! gaʒara! səxaara, ari bzia bşibo, bara bəda dşxuartam beħaracə auɲ iitaxəu. nasgıə, maɲ iɟḳnə dnasəpdanə dənbəɿuou, aai ħanə inasəp bərbziuou ailḳaara daſtouɲ.

ɲodḳoliosin. (daaɨanə dəniguanə iaarlasnə abas iħoiţ) iuuazi uara!

ḳoɥḳariov. bguə iaʒbuazi di, inasəp bzbziaꝶru ari aoyə?

agafia ţixon-ipha. sara aẓə inasəp zərbzio aẓə souɲ ħa sxə spxıaʒom, axa uəs anaḳuxagıə maɲ sħom.

ḳoɥḳariov. abas auɲ ianaalo, ojraanʒagıə abas juəndaz, iaajg ɨnaɲkua!

ɲodḳoliosin. uaangəlſ. (iləmhaɸə aḳə eiħar itaxəuɲ, axa ḳoɥḳariov itaɥḳum raɟanə iəla çərxunə iirboiţ, inaɲə iitoiţ).

ḳoɥḳariov. (rnaɲkua eibarḳua) anɟa ɨedinəħalaaiţ! daara ikunagouɲ iqaɨçaz ataaɟarazə aɸeidḳəlara başa uəsəm. ari aḳuɥer uaaipxıanə ifaiţon uakuꝶanə uanco aipş iuəs mariam. ari aḳər zçazḳua uəsuɲ,

ari daara akər zçazkua uəsuɲ. ojə axasəmam, axa arĭ iaçanakkuo zegıə uaſtan iuasħara səqouɲ. ahə, ivan kuzma-ipa, upħəs işəzbo duguɜəroup. ojſta duguɜər qaloiţ. ojſta dumguɜərgıə qalom. (agafia ţixon-ipha asaara dpşueiţ) di, ahə, ſta biguɜər kunagouɲ!

ɲodkoliosin. iaagſ, iaagſ səxaara! (diguɜueiţ lnaɲkuagıə aanikəloiţ). zaku naɲə bziaxukuouzi! as bnaɲə zrbziazi səxaara? abra ojəʇqıa aguərgıən hxahçarouɲ səxaara, abra ojʇqıa!

agafia ţixon-ipha. ojəʇqıa uhou? hamxaccakʃazar!

ɲodkoliosin. ibħo sahaɜom. iaarlasɜanə, abra ojəʇqıa aguərgıən hxahçarouɲ.

koɥkariov. ubas, ubas ui zeipşəqam uəsuɲ, zeipşəqam oyxəeiţ uara, uara aoyxara şulşoz agura ganə səqan sara. di laşara, ſta hanbmərxakua iaarlasnə bΨeilaħa, sara afaiţon axı oyə dsəſtxeiţ, ataca-agaʃagıə irasħaxeiţ, uərt auxuamaΨə iahzpşuɲ. bara agurgıən maƤa xəianə işbəmou uəsgıə iaadərueiţ.

agafia ţixon-ipha. ui xəiouɲ aai, ojəʇqıa sΨeilasħaɲ.

ayajaƤi aʃərçra.

koɥkariovi ɲodkoliosini.

ɲodkoliosin. itabuɲ, qəm, itabuɲ. ſta izboiţ abziara şszuuz. sab səzxşaz iakuzar uara iszuuz szimuər qalarən. (iguə iaaxuaɜanə) hapxıaƤi aapənrazə uab daxzu scanə laoıərɜək ikusəmpsar zuam.

koɥkariov. uara ueihagıə sara sşguroıio udəruou. uşaaskıara, aʇaxħa uzguɜəşţ. (ixə niaga-aaiaganə iɜəoıkua nemda-aaimda dərguɜueiţ). iarbanzaalak akə uazrəchamkua apstazara bzia anʃa iuaƤeiſaaiţ, axşara raʃaɜanə iuouaaiţ. (eibaguɜueiţ).

ɲodḳoliosin. itabuɲ, qəm, itabuɲ, abərjouɲ apstazara zaḳuəz anəzdər. abərjouɲ sara szə adunei ɸəc ianxṭə. ojə saxənapṣlaḳ apstazaraꝶə zbo salagəeiṭ, adunei aɸə zəpsə tou nəquoiṭ, iqou-inu guartoiṭ, aʒkua xəlypsəlynə xəxı ixaloiṭ, abas iqakuou zegıə rꝶə zlouħozi, omała eibarḳəuɲ adunei aɸə apstazara. sara ojraanʒa artkua aḳgıə səzdəruamzṭ, iguastomzṭ, ajaḳ ala iuħozar aḳə zdəruaz oyʒamzṭ: aḳə salaɟajomzṭ, aḳə sazxucʒomzṭ, səqan iara uəs baṣa, ađə ikuu auaa reipṣ.

ḳoɥḳariov. daara sguə iaxuoiṭ, daara! ojə scanə asṭol ṣdərxəiaz zbaṣṭ, ojəɟqıa saaueiṭ. (dnaħnə) ari ixəlpa sɟaxəɲſ izsxarouzi. (ixəlpa aaſtxnə dcoiṭ).

yajei aḳꝶi aɟərçra.

ɲodḳoliosin (imacara).

aiaṣa hħaɲ, sara ojraanʒa səzpsazi? aḳgıə sapsamzṭ, apstazara aꝶgıə səzdəruamzṭ. sarpəsra zeipṣrazi? aḳə qasço, aḳə sapsanə səqazu sarpəsra aan? aḳəmzaraḳgıə; spsə tan, amaçura salan, adeɲorṭamenṭ axı snəquon, aḳərsfon, səɟon, ajaḳ ala iahħozar, baṣaʒa ađə ikuəz oyən. abərjouɲ ckıa ianeləsḳaa pħəs daazmgo zegıə ṣuaa gaʒakuou. ckıa oyə dnapṣ-aapṣər zlakua xyo auaa ṣəraɟou ibaraꝶə iqouɲ. sħəntkarzar xəmpada aɲriḳaz qasçon, pħəs daazəmgacḳua sħəntkarraɸə iqou zegıə iaarlasnə pħəs daargaaiṭ ħa. minutkuaḳ rəſtaxı staaɟaraxoiṭ. pħəs dəzgoiṭ, ari sirmi! ui axaara, agıama zegıə oyə ibar iqaſaꝶxaṣṭ, ui zeipṣrou ħa laḳuḳ aɸə oyə imahauazar ajala ħaſasgıə ioutouzi! (pətraḳ ɸituam) axa ckıa uazxucər daara iłartouɲ. spsə axıənʒatou səɸɸasħoiṭ, ari aſtaxı maɲ ḳra, axıxura auəqalaxua. ſtazə maɲ ħa neitapaſagıə səmam: minutḳ aſtaxı agurgıən saçagəlarouɲ. scoiṭ ħa salagargıə, caſas iqasçozi afaiṭonɟqıa aainə igə-

louɲ, zegıə xəiouɲ uaxı acarazə. anaaqən, iakuskər, caſa smouɜariſ? izlasauazi aɬ aɸə uɦa egiraxıgıə auaa akuşanə igəloupei. uərt sərbar uabaco, iqauçozi, ſta acara qalom rɦaşţ. maɲ, caſa amam. abri apenqər iarţu ala caſa qamlariſţ. apenqər skəlpar iqalarəzi? maɲ, uəs auragıə xuartam, pxaſarouɲ, ui akə, ybagıə apenqər hrakəuɲ. (apenqər dnadgəloiţ) maɲ usţqıagıə iahrakəm, afundamenţ ɬara auɲ iaxənɜahrakəu, afundamenţgıə laquuɲ. maɲ uəsgıə ixuartam, sxəlpagıə ara iqamei. xəlpada scar pxaſarouɲ! xəlpada sşpazəmcari? izguaoıər iqalarəzi? izguoıru? (apenqər dnəkugəlanə abas ɦanə) „ia, anʃa usəxua!“ (aulicaxı dkapoiţ, ascena aſtaxı dkıua, dəoızua iſtəbʃ goiţ) hai akər iahrakəzaarən ubuou, ua, uara, akuqer!

akuqer ibʃə. afaiţon utaxəuma?

ɲodkoliosin ibʃə. kanavka ɦa izſtou semionovskɸi atəp aaiguara sugarouɲ.

akuqer ibʃə. y-qurəſk ɦa uzgoiţ.

ɲodkoliosin. ibziouɲ! uca! afaiţon axıco aſtəbʃ goiţ).

yajei ybaɸi aʃərçra.

agafia ţixon-ipha. (lgurgıən maɸakua lîçanə. dɬapə-rhapua ɸəcxa dpşua) omaɬa səqouɲ isəxı sargıə isəzdəruam! ojək səɜtɜo salagəeiţ, skəq-kəqueiţ. hai ojəʃqıa iarei sarei haaiɸamhandaz, izxəirqıalak auada dənđəlçnə dşəqou sneiuanda! (dîo, dnapş-aapşueiţ) dabaqou mɬan? ara oyə dəqaɜam. dabacei, mɬan? (aɬ ađaxıə ixou aarţnə ɸəltueiţ). fiokla, ivan kuzmaipa dabacei?

fiokla (lbʃə). ua dəqouɲ.

agafia ţixon-ipha. ua iabəkuu đaxıəqou?

fiokla. (daxıco) ara auadaɸə dɸanei, dabaqou?

agafia ţixon-ipha. ara dşəqam bəmbaɜoi!

fiokʟla. sara ađaxıə səqan, axa auada dđəlçua zəmbeiţ.

agafia ţixon-ipha. dabacei mɬan?

fiokʟla. daxıca səzdəruam, aftaxı ala dđəlçzar, ma arina ɒanţeleimon-ipha luadaxı dneizar?

agafia ţixon-ipha. arina! arina səmɬei!

yajei xpaꝑi aʃərçra.

iqaci arina ɒanţeleimon-iphai.

arina ɒanţeleimon-ipha. (lɸeləxnə) iqalazi?

agafia ţixon-ipha. ivan ʞuzma-ipa bara bɸə dəqouma?

arina ɒanţeleimon-ipha. maɒ, sara saxı dəmneɜeiţ, ara dəqazar aʞunei.

fiokʟla. apxıalagıə dđəlmçţ. sara ua sꝑan dneir dəzbon.

agafia ţixon-ipha. dşəqam bəmbaɜoi?

yajei pfbaꝑi aʃərçra.

iqaci ʞoʞʞariovi.

ʞoʞʞariov. iqalazi?

agafia ţixon-ipha. ivan ʞuzma-ipa dəqaɜam!

ʞoʞʞariov. dşpaqam? dcama?

agafia ţixon-ipha. maɒ, dcaɜam.

ʞoʞʞariov. ui şpaqaləei, dəmcazar dabaqou?

fiokʟla. ui daxʞəlaɜ ɬa sxşəy akə azpqom, aɬ apxıa səqan qargıə səmceiţ, uaxı dneir dəzbon.

arina ɒanţeleimon-ipha. aftaxıalagıə dəmcaɜeiţ.

ʞoʞʞariov. ari zaʞu gəzmalrouzi? aynə dđəlmçɜaʞua dəşpacarəz? izdəruada iɸiʇaxzar?... ivan ʞuzma-ipa! uabaqou? qiţ, fta uʃərç! ari zaʞu xumarrouzi ianaamtaɜam iʃəruga? auxuamaxı acara aamta

hɟaxəpoiţ (aşķaf davapşueiţ, astolkua drəçapşueiţ). ari zmaanouzi! acarazə dəmceiţ, dəşpacaxuaz. ara qara dəqoup, ixəlpagıə naqƥiraxı auadaɸə iqoup casħa iganə isɟaxəiţ.

arina panteleimon-ipha. azoıab aualicaxı dəqan, aƶər bbazar ħa hlazçaaɲſ... duniaşa! ua duniaşa!

yajei xubaƥi aɟərçra.

iqaci duniaşķəei.

arina panteleimon-ipha. ivan kuzma-ipa daxıca bəmbazei, bara?

duniaşķa. ui abna apenqər dķəlpeiţ. (agafia ţixon-ipha lnapkua aainqıanə dynəɟaaueiţ).

rəxyəkgıə. apenqər dķəlpanu?

duniaşķa. danəlķəlpa akuyer daaipxıan ifaiţon dakuƥanə dceiţ.

arina panteleimon-ipha. amc bəmħaaiţ bara!

kouķkariov. amc bħoiţ, ui uəs iuamzţ.

duniaşķa. anɟa imaɸoup dəşķəlpa! naqƥiraxı aďkıan aɸə ixuhaxutua atuqargıə dibon. dşəlķapazɟqıa akuyer daaipxıan, y-qurəſk ħa dilazanə ifaiţon dakuƥanə dceiţ.

arina panteleimon-ipha. (kouķkariov dnidxxəlanə) iuuazi, qəm, uguə itouzi, uara, haƥoumbaracə, uahxəyqaracə uguə itouma? hara hxəyqara azin uara iuztadaz? xənyaja şəkusa sxəçueiţ, axa abri aipş apxaſara, ayqarxura sxaan isəmbacəzţ. abas agumxara iahzuuəz azə uəla sxəɟɟalar akuən iunaaloz, akuqma, axa ui azgıə ipxaſo, naməs zmou oyəm uara! uara exıa naxəs ulakepekıup, ojraanza oyə kias upxıazazargıə. hpħəzba adunei daxərɟanə lɟa imrəɟgei! sara başa oyək ieipş ikunagam akə qasçom iħaxţ, uagıəaamstamzi, axa uara uaamstara zəz-

ķəu abas agaqeiara uəskua rəqaçarazə akuzaaɲ (dguaanə dcoiţ, apɦəzbagıə dəlgoiţ koykariov dşanxanə dgəloup).

fiokla. ahə? işpoubo, auəskua rəqaçafa bzianə iumdəruei! kıaoıiriada aɦsakua aaumgoi, yara umuazi! sara aɦsakua zzəsho arparja daara irpşnəmzargıə, daara ialaqou uaamzargıə apenqər ikəlpanə ico azgıə daazgom, udəruazaaiţ.

koykariov. ui uəs iuamzţ, başa irɦeiţ, sara ojəɟqıa siftaxxnə scanə dsərgeɟueiţ (dcoiţ).

fiokla. durgeɟueiţ, aai! xaçei pɦəsi rebətafa ckıa iudəruazaaɲ, nanxəeiţ! aı dkəlqıanə dcar daɸa uəsən, axa apenqər zɸkələryrnə icaz izə uxgıə umməraapsan, qəm!

---

aitaga aredakţor n. ţarkil.

---

eiteigəeiţ: ɲ. s. faqrəl, akorrekţorja: ɲaɲaskıər-pha guəfka, kakalia v. azakaz № 2042, apliţ aguraga № 28-A. aţiraz 2.100 iquə, 4,5 kıəpxı boııəc; boııəcķ aqnə 31,616 kıəpxı dərga əqouɲ, akıəpxırazə irətouɲ 21/ıv-35 ş. rzə, anaɲə açayəuɲ 22/v-35 ş. rzə.

ırkıəpxiţ apɦənttəɟra aţipoliţocinkografia aqnə.

Ценя 75 коп.

Н. В. ГОГОЛЬ.

ЖЕНИТЬБА.

Совершенно невероятное событие
в двух действиях.